GUNNAR GUNNARSSON

# DRENGEN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

# DRENGEN

OPLAG: 1250 EKSEMPLARER

GUNNAR GUNNARSSON

# DRENGEN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
KJØBENHAVN — KRISTIANIA
MDCCCCXVII

LANGKJÆRS BOGTRYKKERI

# Drengen og Elven

Det begyndte med, at Elven skænkede ham Livet ....

Det var gamle Maria, som havde fortalt ham det. Og Gamle Maria var den klogeste af alle, Hun vidste alt.

Hun havde saa ofte fortalt ham, hvorledes det var gaaet til, at han saa' det hele for sig:

En Dag i Foraaret, da han lige var fyldt to Aar, havde han leget udenfor Gaarden, og var nok falden i Søvn paa Kanten af Skrænten, der lige ved Siden af Husrækken skraanede ned mod den smalle Elvebred, og saa maatte han være rullet ned, — og hvis han i det hele taget var vaagnet, havde han vel grædt sig i Søvn igen. I fulde to Timer løb Gaardens Folk rundt og søgte og raabte, søgte og raabte: Lille Skúli! .... Lille Skúli, kom hjem! — men han var intet Sted at finde. Utallige Gange havde de kig-

get ned for Skrænten, men han laa saa tæt ind til den, skjult af en Smule Forhøjning, at de ikke kunde faa Øje paa ham. Hans Mor troede tilsidst, at han maatte være falden i Elven, der — i Tøtiden som det var — brusede jøkelgraa forbi, og der var stor Jammer. Hans Mor græd, hans Far var tavs, Kvinderne jamrede højlydt og alle søgte og raabte: Lille Skúli, kan du ikke høre os? — Kom hjem, lille Skúli! — Men efterhaanden blev de tavse .... Da var det, de pludselig hørte ham græde. Og vejledet af hans spinkle Graad styrtede de alle ned ad Skrænten og bar ham hjem under Latter og befriet Graad .... Men da de var vel oppe ad Skrænten igen, svulmede Elven pludselig op af Bjergenes løste Vande, under Drøn og Bulder brød den sig Vej, graa og forfærdelig, oversvømmende alle Bredder og skyllende langt opad Skræntens grønne Side ....

Gamle Maria paastod det, og der kunde ikke være Tvivl om det: Elven havde ventet, til de fandt ham. Den havde ikke villet tage ham. Den havde skænket ham Livet.

Han havde spurgt sin Mor, om det ikke var

rigtigt, men hun havde bare svaret ham: — Du skal ikke tro alt det, Gamle Maria vil bilde dig ind.

Han havde spurgt sin Far. Men hans Far var optaget af alvorligere Ting og svarede vrantent: — Ti stille med det Sludder og Vrøvl, Dreng.

Saa havde han kun gamle Maria at holde sig til: — Far siger det er Sludder og Vrøvl, at Elven har skænket mig Livet.

Men gamle Maria, i hvis Ansigt Rynkerne stod indristede som Runer, havde blot rystet paa sit graatjavsede Hoved. Og dermed var han overbevist. Han kunde ikke tvivle om hvad Gamle Maria sagde. Hun var gammel og vidste alt. Desuden saa' hun ud som en Heks.

Det var i det hele taget saaledes med Gamle Maria, at skønt han nok holdt mere af Far og Mor, saa var hun dog den, der rent umiddelbart tiltrak ham stærkest. Dag ud, Dag ind sad hun ved sin Rok, paa Sengekanten i sit Hummer for Enden af Badstuen, og spandt og spandt, og Rokken snurrede jævnt og blødt, — og satte man sig paa en Skammel ved Siden af hende, og bad hende om at fortælle noget, saa kiggede

hun ned paa én med sine gamle Øjne, og saa fortalte hun med sin stille alvidende Stemme, der ikke levnede nogen Tvivl om, at alt hvad hun fortalte, selv det alvorligste og forfærdeligste, var — som hun paastod — »hellig Sandhed«. — Hun havde set Elverfolket, der boede i Stene og Klipper, der jo ogsaa i Skumringen kunde se ud som Huse, færdes omkring, naar de troede sig upaaagtet, altid iført røde og blaa Dragter, — hun havde kendt en Mand, der var kommen op at ride paa en graa Hest, som straks var styrtet af Sted med ham og som han hang fast ved, til han kom i Tanker om, at for at slippe løs maatte han nævne dens Navn — for det var ingen Hest, det var Nøkken, som boede i Nøkkevandet, og Manden havde ikke lagt Mærke til at dens Hove vendte baglæns, — og hun vidste som ingen anden Besked om Julenisserne, og kendte en Bunke forskellige Smaadjævle, — og endelig havde hun en Masse at fortælle om Søuhyrer og skrækkelige Fabeldyr. — Spurgte han sin Far eller sin Mor, sagde de ganske vist, at det var ikke sandt, det skulde han ikke tro paa, — saadan noget Sludder! Gamle Maria var ikke

rigtig klog, — hun gik i Barndom. Men de sagde det aldrig, saa hun hørte. Og han vidste, at hun var klog, — og hvad det var at gaa i Barndom, vidste han ikke, — men det var altsaa noget særligt, som hun var ene om, og det forringede ingenlunde hendes Værd. — Han fandt ud af, at enten vilde hans Far og Mor ikke at han maatte faa disse Ting at vide, eller ogsaa var de ikke saa kloge som Gamle Maria, som jo ogsaa havde levet meget længere end nogen anden han kendte, og hvis Øjne var bleven gamle af alt det hun havde set.

Men intet af det, Gamle Maria fortalte ham, beskæftigede ham dog saa stærkt som dette med Elven: at den virkelig havde skænket ham Livet.

Den maatte vel altsaa holde af ham .... Den maatte kende ham, skønt han ikke kendte den.

I timevis kunde han sidde paa Skrænten og stirre ned paa Elven med sine store forundrede Barneøjne, for om muligt at udgranske dens Hemmelighed .... Han kunde ikke begribe den. Den var anderledes end alt andet levende, han kendte. Hvor kom den fra? .... Hvor strømmede den hen? .... Dag og Nat strømmede

den, — Dag og Nat, Sommer og Vinter . . . .
Strømmede — strømmede — strømmede . . . .
forbi — forbi — forbi . . . .

Elven blev hans Ven. Den var saa trofast at ty til. Var han bedrøvet, satte han sig paa Bredden og lod den strømme sig forbi. Og den talte til ham, — beroligede ham, — bortvejrede hans Barnesorger og dyssede ham i Drømme . . . .

Om Vinteren maatte han jo undvære den. Og da savnede han den og kunde blive helt syg om Hjertet af Længsel . . . .

Om Sommeren søgte han den trofast, naar Tid gaves. Lange Tider kunde han sidde paa Bredden og tale med den, og lytte sig til dens Svar, mens den løb blaa og rolig og solbeskinnet forbi.

— Hvor kommer du fra?

— Jeg kommer fra Bjergene — Bjergene — Bjergene . . . .

— Hvor skal du hen?

— Jeg skal til Havet — Havet — Havet . . . .

— Hvad er Havet? spurgte han saa — for Havet, som han kun havde hørt fortælle om, var for ham noget mærkeligt og uforklarligt.

Men det svarede Elven ham ikke paa. — Den blev blot ved med at klukke:

— Havet — Havet — Havet ....

Og han plukkede Blomster og sendte dem af Sted til Havet, og bad dem hilse fra Drengen ved Elven. —

Engang havde han spurgt sin Far:

— Hvad gør Elven, naar den kommer til Havet?

— Den forsvinder i Havet, min Dreng, havde Faren svaret.

— Forsvinder? Æder Havet den? Saa maa den da dø?

— Elven kan ikke dø — døde Ting' kan ikke dø, havde hans Far svaret — lidt utaalmodigt.

.... Elven en død Ting! Han kunde ikke begribe, at hans Far kunde sige saadan noget. Elven — som havde skænket ham Livet ....

Men nu vidste han det —: Elven døde, naar den kom til Havet. —

Og næste Gang han sad paa Bredden og lod den strømme sig forbi, spurgte han den:

— Hvorfor skynder du dig saadan ned til Havet, naar Havet æder dig?

— Havet — Havet — Havet. . . ., svarede Elven blot og gled forbi ham, smilende og tilfreds.

Han spurgte den mange Gange igen — med samme Resultat . . . . Der var saa meget, han aldrig fik Svar paa.

Men han kunde forstaa, at Havet maatte være noget, der paa én Gang var dejligt og forfærdeligt . . . . Havet maatte han se. —

En Dag kom han stormende hen til sin Far, rød og forpustet og med bankende Hjerte:

— Far — der er Dyr i Elven!

— Dyr? — Du mener vel Foreller. Hvor saa' du dem?

Han forklarede hvor han havde set dem, og Faren og en Karl løb af Sted med et Garn at fange dem i, og Drengen løb bagefter. Hjertet stod stille i ham, da han saa' dem trække de blanke Fisk op af Elven og smide dem ind paa Land. Han stod beruset af en underlig Glæde, og saa' de blanke farvestraalende Fisk slaa med Halen og hoppe meningsløst omkring med ynkelige Spjæt. Og det gjorde ikke *bare* ondt i hans Hjerte, da han saa' dem dø i en Dirren, der ligesom stivnede dem og som tog Glansen af deres Øjne . . . .

Men hans Hjerte slog Resten af Dagen saa underlig tungt og voldsomt — det var som om nogen dunkede med Sten inde i hans Bryst.

Da de Dagen efter sad og spiste Forellerne, spurgte han pludselig:

— Far, hvorfor giver Elven os Mad?

Det svarede Faren ham ikke paa. Men han var i godt Humør og sagde oprømt:

— Det er jo egentlig dig, vi kan takke for Forellerne, Dreng. Havde du ikke faaet Øje paa dem, var de nok gaaet længere op i Elven. Hav Øjnene med dig, naar du alligevel gaar og søler dernede. Maaske bliver det en god Forelsommer i Aar. *Saa* mange har vi aldrig før fanget paa én Gang, i alle de Aar vi har boet her.

Drengen blev tavs.

For nu vidste han det: det var *ham*, Elven havde sendt Forellerne .... Elven var god. Foreller var dejlig Mad. — —

Men Elven var ikke bare klar og stille og solbeskinnet. Den kunde ogsaa komme i Oprør, — og da var den saa underlig at se paa. Da svulmede den over alle Bredder og var vred. Og den brummede ondt og rasende. Men hvor-

for var den vred? .... Hvorfor var den ikke altid god og stille og sølvblank? .... Og hvorfor vilde den drukne Folk, som ikke havde gjort den noget?

Naar den var i Oprør turde han aldrig tale til den, men stod tavs med bedrøvet Hjerte og stirrede paa den, og syntes den havde svigtet ham. Undertiden tænkte han, at det vist egentlig var ham, den var vred paa. Men hvad havde han gjort den?

Aller-underligst var det dog, naar der laa tyk Is over den. Han kunde ikke begribe, hvordan den kunde holde ud at have Isen liggende der hele Vinteren. Han vilde da forlængst være død, hvis det var ham. Men den maatte altsaa kunne taale det. Og maaske var den nødt til det, for at holde Varmen ....

Han var tidt nede paa Isen. Undertiden var der Vaager i den. Og fandt han en Vaage, stillede han sig op ved Siden af den og saa' forundret paa dens stille dunkle Spejl — og baade han og Elven tav ....

Men saa blev det Foraar igen. Og Elven splintredre Isen og kastede Stykkerne hid og did.

Hvor Elven dog var stærk og mægtig! Og sikken Fart den havde paa! Den var vist meget, meget stærkere end hans Fars Hingste, der brødes og sparkede Jorden, og som han en Tid havde troet var de stærkeste af alle ....

Og det blev rigtig Sommer, inden han vidste af. Og Elven svandt ind til en stille, roligt klukkende Strøm, der nød Dagen og lod Solen bage sig og var smilende og glad, som Dalen og Sommerdagen.

Og Drengen søgte igen til den, og var glad for sin Ven. Lange Tider laa han plat ned paa Maven og kyssede dens svale Flade og drak af det klare Vand. Og han stirrede paa Himlen og Skyerne dernede i Vandet, og kunde ikke begribe, hvordan der var Plads til alt det dernede — for vadede han ud, gik Vandet ham kun til Knæene, og saa var Himlen borte. Saa lagde han sig paa Ryggen ved Siden af Elven, og stirrede op i Himlen og saa' Skyerne jage forbi. Da kom der undertiden en underlig Angst til hans Hjerte. For alting gled jo forbi. Dagene og Nætterne gik og blev borte, Skyerne jagede over Himlen og Elven strømmede forbi. Og

mens han laa der og stirrede op i Himmeldybet, videde hans Sind sig ud og blev stort og forundret .... Oftest endte det med at han faldt i Søvn.

Og naar han saa lidt tung i Hovedet vaagnede igen, var det første han sansede Elvens rolige Klukken. Saa blev han saa glad for den, og fik Lyst til at lege med den, og gav sig til at kaste Sten i den. Og Elven sendte muntre Søjler tilvejrs og stænkede klare Draaber ind paa ham. Og der sad han saa i lang Tid og legede med Elven, og følte at han havde en Ven. –

En Dag blev han pludselig va'r en Skygge, der hastig fo'r over Elvens Spejl, og han saa' forundret op. Og han saa' en stor graa Fugl svæve deroppe paa mægtige Vinger. Han vidste det straks – det var en Ørn. Og hans Hjerte blev saa stille og ligesom krøb ind i sig selv. For gamle Maria havde fortalt ham, at Ørnen tog Børn og smaa Lam, og fløj med dem hjem til sin Rede, som var højest oppe paa det højeste Bjerg, og spiste dem sammen med sine Unger, – og hun havde fortalt ham, at den havde *saa* lange Kløer – og at de var krumme.

Men heldigvis syntes vel Ørnen, at han var for stor, — for den steg, højere og højere tilvejrs, i stadig snævrere Ringe — tilsidst var den kun et mørkt flimrende Punkt deroppe — saa blev den helt borte ....

Kunde den mon komme *helt* op i Himlen? — sidde paa Kanten af en Sky og se ned paa ham? — — Hvem der var en Ørn! Aldrig skulde han forskrække smaa Drenge. Og han skulde nok lade sin Fars Lam i Fred ....

Og saa var Dagen til Ende, og hans Mor stod deroppe paa Skrænten og raabte ned til ham:

— Kom hjem og spis, lille Skúli! Det er snart Sengetid.

Og mens han paa sine korte Ben kravlede op ad Skrænten, tænkte han, at naar han blev lidt større, vilde han en Dag gaa helt op paa Bjerget oven for Gaarden, helt derop hvor Himlen laa, for det kunde dog være morsomt at føle paa den og kigge efter om der sad Ørne paa Skyerne. —

Der gik Aar, og Elven var stadig hans Ven. Han syntes de forstod hinanden. Han gav den sin Fortrolighed og elskede den.

Og saa kom der pludselig dette ufattelige, som hedder Adskillelsens Dag.

Travle Folk løb frem og tilbage, Husene blev tømt, Ting og Tøj pakket i Kasser og Sække og bundet i Byrder.

For sidste Gang laa han nede ved Elven og kyssede den og svælgede i sin Sorg store Slurke af dens klare Vand, og hans Taarer faldt og blev borte i dens blanke Strøm. I Dag tiltalte han den ikke med Ord — og han syntes Elven var mere stille end den plejede. Men det var som om der gik en dulgt Strøm fra hans Hjerte til den og tilbage igen. Og i sin store Bedrøvelse syntes han, at de begge og alt omkring dem var bedrøvet. Det glædede ham slet ikke, at han nu vilde faa Havet at se — for han skulde aldrig mere vende tilbage.

Lang Tid laa han der og græd sagte. Saa blev han efterhaanden tavs og stille. Ogsaa Elven var tavs og stille, — alt var tavst og stille.

Men langt inde i Tavsheden klang der en hemmelighedsfuld Tone:

— Havet — Havet — Havet . . . .

---

# Drengen og Havet

Havet blev ved første Syn Drengen en Skuffelse. Træt efter flere Dages Rejse saa' han det første Gang en død og tung Graavejrsdag. Og hvad han saa', var kun en dunkel Flade, der ensformigt strakte sig mod Kimmingens mørke Rand. Han havde tænkt sig det langt, langt større, — og helt anderledes. Han havde ventet at se noget, der skinnede og levede og var i Bevægelse. Med sine seks Aar var han endnu for ung til at fatte Storheden i dets stille Vælde.

Det virkede ogsaa hæmmende paa et hurtigt Kendskab til Havet, at han fra sit fremtidige Hjem, en Gaard, der laa paa Østsiden af en Fjord, tæt ind til et højt Bjerg, kun havde Udsigt til den forholdsvis smalle Fjord og en Smule aabent Vand for Fjordmundingen.

Foreløbig gik han da op i den underlige Ting, som det er, at skulle indrette sig med og forme

sit Sind og sin Bevidsthed efter fremmede Omgivelser. Ledet af sit sunde Instinkt gik han fornuftigt og systematisk til Værks. Husene blev afsøgt til sidste Krog og Knast, og taget i Besiddelse. Sten, Høje og Bækkeløb i Nærheden blev underkastet et nøje Eftersyn, og derefter indlemmet i Bevidstheden, som noget, der, da det nu engang var der, hørte til. Gaarde, han havde Udsigt til, blev naglet til Sted og Sind med Navne. Og Handelsstedet paa den anden Side Fjorden, en Samling spredte Huse i røde og graa Farver, blev annekteret som et for Fantasien særlig egnet Sted, for til og fra det løb der undertiden Skibe med mægtige Røghaler og en Stemme, der gav Genlyd i Bjergene.

Over alle disse nye og iøjnefaldende Ting havde han nær glemt Havet, som foreløbig ikke gjorde sig bemærket og havde Raad til at vente.

Men saa en Morgen vaagnede han ved en tung drønende Lyd, som han ikke kendte, og som sammen med en svag men dog mærkbar Rysten af Badstuen foruroligede ham stærkt. Han spurgte sin Mor hvad det var, og fik at vide at det var Brændingen. Brænding var for ham et ukendt

Begreb, og han fik da den Forklaring, at det var Havet, som var i Oprør. Beroliget ved at Badstuen lod til at holde, skyndte han sig i Tøjet og ud.

Og nu fik han et Syn at se, der for alle Tider gjorde det af med hans Ligegyldighed for Havet. Høje, skumtoppede, grønblaa Bølger væltede ind mod Klipperne, knustes i Sprøjt og Skum, og under vældige uafbrudte Drøn, der i hans Sind dryppede en ukendt Ophidselse, der forvirrede hans Tanker og — samtidig med at den næsten tog Vejret fra ham — fyldte ham med en hidsig tærende Fornemmelse af Lyst.

Da han først havde faaet Øjnene op for Havet, fulgte han det fra Dag til Dag, og lod dets lunefulde Vekslen ubevidst paavirke sit Sind. Kaadhed og Lystighed, Tungsind og Vrede og dystert Alvor — alt kunde Havet lære ham og udvikle hos ham. Og naar Fjorden laa blank og spejlede Himlen og Bjergene paa den anden Side, gik Drengen med en stor solblank Glæde i sit lille Hjerte og var rolig og lykkelig.

Men Havet optog ham langt udover hvad han kunde se og sanse sig til. Nu fik han Øjnene

op for den Mærkværdighed, at Floden i Bunden af Dalen tømte sine Vande i Fjorden, uden at det kunde mærkes. Og det samme gjorde jo alle Elve og Floder i alle Lande. Og Havet slugte dem alle, uden at svulme op og oversvømme Landene.

Han gik til Gamle Maria, for at faa at vide alt om Havet. Og hun fortalte ham om Havmænd, som undertiden stak Overkroppen op af Vandet og blev staaende saadan i lang Tid og gloede ind paa Land, og som det ikke kunde nytte at skyde paa med andet end Kugler af viet Sølv. Og hun fortalte ham om Sirener, der med deres Sang lokkede Fiskere og Sømænd ned til sig i Havet, og om Havkøer, der undertiden gik paa Land og i hvis lange Uld der hang klirrende Muslinger, og endvidere fortalte hun ham om skrækkelige Uhyrer og allehaande mærkelige Fisk som hørte Havet til. Og tilsidst fik han endog lokket ud af hende, at hun havde hørt, at nede paa Bunden af det dybeste Hav var der Land, med Bjerge og Elve og frodige Græsgange, og dér boede Mennesker, der var som andre Mennesker, og overhovedet var alting der som her, undtagen meget bedre.

— Men de Folk dernede, fanger de da Fisk oppe fra Himlen? spurgte Drengen — og saa' det hele for sig.

Men det kunde Gamle Maria ikke sige noget bestemt om, — det vidste hun ikke. Men Fisk maatte de vel have, hvordan de saa end fangede dem.

— Men vèd du for Resten, blev hun ved, at hvis man sejler ud herfra Fjorden, og holder Retningen og bliver ved at sejle, saa kommer man tilsidst tilbage hertil fra den anden Side.

Drengen stod himmelfalden og stirrede paa Gamle Maria med aaben Mund.

— Det er umuligt, sagde han tvivlende.

— Ingen Ting er umuligt, min Dreng, husk paa det, sagde Gamle Maria stilfærdigt. — Og saadan er det, for Jorden er rund.

Naa, Jorden er rund, jasaa, tænkte Drengen — og forestillede sig straks en mægtig rund Beholder, hvorpaa Himlen var en Slags Laag. Ja — men saa maatte jo Skibene for at komme Jorden rundt, sejle tværs over Himlen, lige over Hovedet paa ham, med Masterne nedad. Det var ikke meget troligt — men alt var jo muligt.

Og naar det var klart Vejr og høj Luft, tilbragte han lange Timer med at kigge efter Skibe paa Himlen ....

Da han saaledes havde fundet ud, at Himlen, det var jo Havet, der langt, langt ude, meget længere end han kunde se, bøjede opad og dannede en Hvælving, blev Havet for ham det største og vidunderligste af alt. Hans Følelse for Havet var herefter en Blanding af Angst, Forundring og Betagelse. — Ganske vist kom han hurtig ud af sin Vildfarelse, hvad Jordens Form angik, — Himlen blev igen Himmel, og havde vundet i Udstrækning, idet han nu fik at vide, at den helt omsluttede Jordkloden. Men Havet var og blev alligevel det største og forunderligste af alt. —

Naar han engang imellem, træt af alt dette nye, kom til at tænke paa Elven derhjemme. overfaldtes han af en tung Følelse af Hjemløshed, og kom til at græde. — Vilde den mon blive ved at huske ham? Eller havde den allerede glemt ham.

# Drengen og Dagene

Pludselig kom Dagene over ham ... En spændt, næsten bristefærdig Følelse af Tiden begyndte at gry i Drengens Sind.

Dagene kom og Dagene gik. Og det havde de gjort før. Og han havde ikke fundet noget mærkeligt deri. Det var i sin Orden. Det var kun en Selvfølge, at han hver Morgen vaagnede til en ny Dag med Leg og Mad og Oplevelser, nye Skyer paa Himlen, og alle mulige dejlige Ting. Var det Solskin, saa var det godt — reg⸗nede det, var det ogsaa godt. Snevejr gav Sne⸗bolde og morsomme haarde Hagl, — Frostvejr gav Isblomster paa Ruderne og gjorde Ilden saa dejlig, — og Stormen var der Fart og Humør i, og saa sang den. Dagene var overhovedet alle gode og evige. Og inden han vidste af det, var Nat⸗ten over ham. Ogsaa det var som det skulde være. Det gjorde godt at sove, og det var mor⸗

somt at drømme — selv ubehagelige Drømme, — de havde jo deres Spænding og tiltrækkende Gru. Og bag Mørket og Søvnen ventede der ham altid en stor Herlighed, i Form af en ny Dag.

Hidtil havde han ladet sig nøje med, at han altid havde en ny Dag i Vente. Han havde ikke følt Trang til at gaa nævneværdig videre, vel heller ikke rigtig vovet sig udover Dagen i Morgen. Ganske vist vidste han, at der altid ventede én en Søndag — men den laa bag Ugen, og næsten altid langt borte. Og saa var der jo Julen, — den havde sin Plads i Vinteren, og man var sikker nok paa den, men den havde ellers ingen Forbindelse med Dagene som kom og gik. Og endelig var der saa de svundne Dage .... de blev altid borte. — Sammenhængen imellem de svundne og de kommende Dage, manglede han — og havde hidtil ikke savnet den. For indtil nu havde hans Tanke mest bevæget sig i Glimt, ofte skarpe og lynsnare, men dog kun Glimt, adskilt af mørke Svælg af Glemsel og manglende Bevidsthed.

Da var det han pludselig ifølge en indre Drift eller Lov, og uden paaviselig ydre Aarsag, aan-

delig begyndte at gaa. Og de første usikre og vaklende Skridt ad Tankens Bane, førte ham fremad langs Rækken af kommende Dage — og tilbage langs de svundne Dages brudte Vej. — — Der havde altsaa været Dage, da han endnu ikke havde været til — og der skulde komme Dage, da han ikke mere var til. Der var heldigvis længe til — mange Aar fulde af Dage, men ....

Over hans unge Sind lagde sig som en Skygge en uklar Bevidsthed om kommende Dages Tynge. Og han følte en Træthed, der ikke lignede den Træthed han kendte.

Hed i Hovedet af Anspændelse og svimmel af stor Visdom søgte han sin Far.

— Far, bliver jeg ligesaa gammel som Gamle Maria?

Faren saa' lidt paa ham,

— Vil du ikke gerne blive stor og voksen?

— Jo — men det bliver jeg jo snart. Men bliver jeg ogsaa gammel?

— Det vil vi da haabe, min Dreng.

— Ja — men ....

Faren var allerede gaaet sin Vej.

Og Drengen blev siddende fortabt og en Smule beklemt.

.... Alle de Dage — alle de mange, mange Dage .... skulde han leve. Og det blev Dage som dem, han kendte. Dage med vekslende Vejr, — lange Somre og endnu længere Vintre.

Alle — alle disse Dage maatte han gaa igennem .... Var det ikke underligt, at éns Ben kunde holde til at gaa igennem alle de Dage — fra Morgen til Aften, fra Morgen til Aften? .... Gamle Maria havde engang fortalt ham om en Dreng, der havde en meget lang Vej at gaa, — da han havde gaaet Sko og Strømper i Stykker, havde han endnu det meste af Vejen tilbage, og maatte blive ved at gaa, — og da han endelig naaede frem, havde han gaaet Benene af sig til Knæene .... Gik det mon slet ikke nogen gamle Folk saadan, at de tilsidst fik Benene slidt op? Gamle Maria kunde man ikke regne med — selv om hun jo var saa gammel, at hun kunde huske Dage, som ingen andre kunde huske —, for hun sad jo næsten altid paa sin Sengekant, og sled næppe engang sine Sko i Stykker. Men hvis *han* nu blev ligesaa gammel, han som jo hele Dagen traskede og traskede? .... Han saa' ned paa sine smaa Fødder og fik Taarer i Øjnene.

En eller anden Tankeforbindelse fik ham til at mindes Elven derhjemme, der stadig strøm-mede og strømmede .... Og Følelsen af Tidens Flugt, i Forening med den vemodige Erindring om Elven, blev ham med én Gang saa over-mægtig, at han lagde sig ned mellem Tuerne paa Tunet og græd sig i Søvn. — Saaledes smut-tede han fra sit første uklare Indtryk af sin Van-magt overfor Tilværelsen. —

Men dette med Dagene, som kom og gik .... kom og gik, vilde ikke mere forlade ham. Ikke saaledes at forstaa, at han altid tænkte derpaa. Det meste af hans Tid var stadig optaget af Leg og af Barnets sunde Iver efter at samle ydre Erfaringer. Men Havet, hvis Stemninger han gerne gjorde til sine, satte ham undertiden i Hu-mør til at gruble over tunge og vanskelige Pro-blemer, — og et af de Problemer, der var op-staaet i hans lille Hjerne, var det: hvor Dagene kom fra og hvor de gik hen?

Med sine Tanker kom han ingen Vegne — men i hans Sind dannede der sig efterhaanden Billedet af en glidende Strøm. Da han var naaet saavidt, kunde han ikke længere bære sin Vis-

dom alene — og denne Gang gik han til sin Mor.

— Hør, Mor — Dagene, de strømmer jo .... som Elven derhjemme.

Moren saa' hastig ned paa ham og faldt i Tanker. Saa klappede hun ham paa Hovedet.

— Det kan der være noget i, min Dreng.

— Jamen Elven, Mor — den kommer fra Bjergene. Men hvor kommer Dagene fra?

— Hvor skulde de komme fra? .... de kommer og gaar.

— Jamen et Sted maa de da komme fra? — hvad Mor?

— Ja — de kommer jo fra Evigheden og gaar tilbage til Evigheden. — Men ti nu stille, min Dreng — og lad være med at bryde dit Hoved med Ting, som du er for ung til at forstaa.

— Hvordan kan de gaa tilbage dertil hvor de kommer fra? .... Hvad er Evigheden, Mor? — er det et Bjerg?

— Sikke dumt du spørger, Dreng. Véd du ikke hvad Evigheden er? — Det som er evigt, har altid været og bliver altid. Og Dagene er hver for sig en Del af Evigheden.

Drengen tav stille. Men han tænkte ved sig selv, at Dagene nu nok alligevel var en Strøm, der kom et Sted fra og gik et andet Sted hen .... ligesom Elven.

Og han mødte hver ny Dag med Forundring og Forventning — og slap den kun nødig. For — aa, saa var *den* Dag gaaet. —

Undertiden kunde han sidde med et lyttende Udtryk i sit lille Ansigt og synes, at han kunde *høre* Dagene, der — ligesom Elven i sin Tid — bugtede deres vekselvis blanke eller beskyggede Strøm forbi ham .... bort — bort.

# Drengen og Døden

Drengen havde Legekammerater paa de nærmeste Gaarde og traf dem undertiden. Disse Legekammerater, selv de der var yngre end han, forekom ham altid at være langt klogere og mere erfarne end han selv. Det var utroligt og næsten foruroligende, hvor god og sikker Besked de vidste om alting. De var ikke bange for at kritisere de voksne, de talte indviet om Ting, han ikke begreb et Muk af, og de lystrede kun naar det var dem selv behageligt eller naar det var uundgaaligt. De lo af ham og gjorde lidt Nar af ham, og han fandt det i sin Orden. Men de tog ham ogsaa gerne med i deres Leg, for han var ivrig, havde ingen Forstand paa at skaane sig selv, og gik saa morsomt op i Legen, at han næsten gjorde den til Virkelighed. Engang havde de af flade Sten bygget et Hus, som de ikke var helt trygge paa — saa sendte de ham

ind for at prøve det. Saa snart han fik rejst sig op derinde, ramlede Huset sammen omkring ham, og Børnene pilede væk. Længe stod han begravet til Brystet i Stendyngen, og stirrede tankefuldt efter dem. —

Sammen med disse Kammerater havde han været med til højtideligt at begrave døde Fugle. Flere Gange var han falden i Tanker over, at Døden gjorde Fuglenes Vinger og Halse saa underlig slappe. Han vidste i det hele taget ikke saa lidt om Døden. Han vidste, at den lagde Mennesker og Dyr fladt henad Jorden, saa de ikke kunde rejse sig mere. Han vidste endvidere, at den gjorde Dyrene spiselige — i Modsætning til Menneskene, der i en lang uhyggelig sort Kasse blev sænket ned i et Hul i Jorden, under Graad og Salmesang .... akkurat som naar man begraver døde Fugle.

Han havde ogsaa prøvet paa at tænke sig, hvordan det vilde blive, naar hans Far og Mor — og han selv — engang skulde dø. Men det var altfor forfærdeligt, — den eneste Trøst var, at der umulig kunde tænkes andet, end at de døde alle paa én Gang. Og alligevel var det

ikke til at holde ud at tænke paa .... Han lukkede det ud af sin Bevidsthed, og forsøgte helt at glemme det.

En morsom Leg, han havde fundet paa: at gaa baglæns mellem Tuerne, lagde han rædselsgysende fuldstændig af, da hans Far sagde til ham, at Børn, der gik baglæns, gik deres Mor ned i Jorden.

Men — som han senere lærte at forstaa — »Mod Døden intet nytter Magt, Højhed eller List.«

En Dag — han var otte Aar den Gang — blev hans Mor liggende i Sengen, og kunde ikke staa op.

Straks blev han grebet af en Angst, der snørede hans Strube, og gjorde hans Hjerte saa tungt og stort, at det føltes som var der ikke Plads til det inde i Brystet. Tænk, om *han* var Skyld i det. Tænk, om han i Leg havde »gaaet sin Mor ned i Jorden.« Nej — Gud kunde ikke være saa grusom.

Der lagde sig over Gaarden en knugende Tavshed, der syntes at varsle alt ondt. Selv udenfor Gaarden talte Folk kun hviskende og listede sagte omkring. Det var som Døden allerede var der, og det gjaldt om ikke at tirre ham.

En af Karlene fik Ordre til at hente Lægen — hurtigt. Mens han gik og sadlede Hestene udenfor Gaarden, prøvede Drengen at snakke til ham — Karlen var hans specielle Ven — men fik intet Ord til Svar, og kunde ikke engang fange hans Blik, skønt han dog ikke saa ud som om han var vred, — og saa snart Sadlerne var spændt fast, sprang Karlen tilhest og forsvandt i en Støvsky.

Drengen gik ensom omkring og følte sig ilde tilmode. Hans Far var hele Tiden inde hos Moren. Han havde set ham igennem Dørsprækken — selv maatte han ikke komme ind: — han sad sammenfalden paa en Stol foran Sengen, hans Øjne var røde som havde han grædt, og han holdt Morens ene Haand i begge sine. En Arm i et vidt blondebesat Nattrøjeærme var alt hvad han saa' af Moren — saa blev Døren lukket. — Han hørte Pigerne hviske om, at hans Far slet ikke havde spist noget. Saa mistede ogsaa han Appetiten.

Karlen og Lægen, en lille blid blond Mand, der altid plejede at klappe ham saa venlig paa Hovedet, kom sprængende hjem til Gaarden paa svedblanke Heste, hvis Hoved og Hals var overstænket med gullig Fraade. Lægen sprang af,

strejfede lige hans Hoved med sin Haand, og gik ind. Drengen blev staaende og saa' paa Hestene, der pustede som han aldrig havde set Heste puste før. Bugen gik dem helt op til Rygraden, syntes han, og bulnede saa ud som en Blæsebælg — uafladelig. Og de hang med Hovedet og rystede over hele den blanke Krop.

Noget senere kom Gamle Maria — der for en Gangs Skyld ikke sad ved sin Rok — hen til ham og sagde, at han maatte komme ind til Moren, — men kun et Øjeblik, og saa maatte han gaa ganske sagte — og endelig, endelig ikke græde, saa han ikke gjorde sin Mor ked af det, for det kunde hun ikke taale. Han lovede det, — og det lykkedes ham virkelig at beholde sin Graad nede i Brystet. Han stod foran Morens Seng, saa' hendes blege Ansigt ligge paa Puden, omrammet af det store Haar og helt oversaaet med smaa blanke Svedperler. Han fik et Blik saa kærligt, at det var lige ved at gøre det af med hans Mandhaftighed — og et svagt Tryk af hendes fugtige matte Haand. Saa saa' han de unaturligt skinnende Øjne pludselig vide sig ud og Læberne strammes over et tilbageholdt Skrig — og blev hurtig sendt ud af Værelset.

Om Aftenen blev han bragt til Sengs i et lille Loftkammer langt borte fra Morens Sygeværelse. Det var første Gang han ikke sov i Værelse sammen med sin Mor, og han var saa urolig indvendig at han blev ganske stille — kun Hjertet dunkede sine tunge, tunge Slag. Gamle Maria, der havde gaaet og kælet for ham og været saa god imod ham hele Dagen, skulde ogsaa sove der, for at holde ham med Selskab. Han undrede sig over Gamle Maria, — det var ligesom Bevægelsen gjorde hende Ansigt yngre. Havde det mon noget at gøre med, at hun gik i Barndom? — Langt ud paa Natten blev hun siddende paa Sengekanten foran ham og fortalte ham Historier. Han hørte dem ikke. Han laa saa underlig og tænkte paa ingenting. Men det var saa beroligende at have Gamle Maria siddende der og høre Lyden af hendes Stemme — ligesom langt borte. Nu og da afbrød hun Fortællingen med et: — Hører du efter, lille Skúli? Og for at hun skulde blive ved og ikke gaa, tog han sig hver Gang sammen til et sagte: — Ja .... Og laa saa som før og hørte ikke efter og tænkte paa ingenting ....

Tilsidst faldt han i Søvn.

Da han vaagnede var det ganske lyst. Han saa' sig omkring i Kammeret — Lemmen var lukket og han var alene. Han blev liggende med aabne Øjne, uden at røre sig. Dagen, hans Ven, sendte Solskin ind til ham — en tyk støvgraa Stribe. Men hvor var der dog stille — aa, saa stille .... Han laa og tænkte paa, at han i Dag vilde se at liste sig ind i Værelset hvor hans Mor laa, og gemme sig, saa ingen kunde finde ham. For det var ikke til at holde ud, at gaa en hel Dag igen næsten uden at se hende. Han turde slet ikke tænke paa, at Moren havde det ondt og led Smerter, for saa vilde Graaden, der laa og gurglede nede i Halsen, bryde løs .... en Graad, han var bange for. — Han *turde* ikke være angst, — havde en taaget Fornemmelse af, at han med sin Angst vilde bekræfte noget forfærdeligt — — der slet ikke var til at tænke, — noget, der stod som en Væg af Mørke lige bag ham og lurede paa at opsluge ham. — — — Han syntes, han havde ligget der en evig Tid, da Lemmen endelig aabnedes, og Gamle Maria stak sit graatjavsede Hoved op af Loftlugen og saa

paa ham .... Hvordan var det dog, hun saa' paa ham? .... Ind i hans Hjerte sivede langsomt en smertefuld Anelse .... der saa i et Nu blev til en knugende Vished .... Han laa ganske stille. Gamle Maria kom langsomt op af Lugen og hen til ham, stadig med denne forfærdelige Viden i sine Øjne — og hun klappede ham paa Kinden.

— Nu maa du være en tapper Dreng, lille Skúli.

Da pludselig spurgte han — uden at have tænkt over det i Forvejen:

— Hvorfor kom ikke Far?

Gamle Maria blev opmærksom i Blikket — saa svarede hun stille og forberedende:

— Din Far har det ikke godt, lille Skúli, han bad mig ...., hun hostede, — han kunde ikke selv ...., hun gik i Staa, og nu snøftede hun og maatte tørre Næsen. — Din Mor ....

— Jeg vèd det, afbrød han hende hurtigt — med Angst i Stemmen. Han turde ikke høre hende sige det.

Der gik en Stund. Han laa stille og hørte paa hendes Gammelkonegraad. Saa bad han hende

om at gaa og lade sig være alene. Men der var noget voksent og forstenet i hans Stemme, der skræmte hende.

— Stakkels Moderløse, græd hun og gav sig til at kærtegne ham med sin gamle skrumpne Haand — som han pludselig følte en uforklarlig Væmmelse og Rædsel for. — Stakkels Moderløse, — ja, Verden skaaner ikke. Havde vi ikke vor Fader i Himlen ....

Hun blev ved og blev ved. Og indimellem kom det stadig gentagne: — Stakkels Moderløse.

Hendes Ord og Berøring var ham en saadan Lidelse, at det endelig løste op for hans Graad.

Han skjulte Hovedet i Puderne og græd, — en lang Tid. Saa holdt han pludselig inde. Det var faldet ham ind, at Gud nok vilde give ham hans Mor tilbage, hvis han blot bad ham tilstrækkelig varmt og inderligt derom — og samtidig troede derpaa. Saa gav han sig til at bede, — lukkede sig ind i Barnets grænseløse Bøn og Tro. Og efterhaanden blev der Ro og Fred i hans Hjerte. Og han blev ved og blev ved, — turde ikke holde op .... Endnu har Gud maaske ikke bestemt at Mor skal leve — jeg maa bede lidt endnu ....

Indtil nu havde Gud ikke rigtig eksisteret for ham. Ganske vist havde han forlængst lært at bede til ham. Og hans Mor havde fortalt ham om Himlen og Englene, og om Jesus Kristus, Guds Søn, der døde paa Korset for at sone Mennneskenes Synder. Han var glad for, at han havde Gud til at beskytte sig mod Djævelen — der ellers nok vilde tage ham og bringe ham ned i Helvede. Men forøvrigt vedkom det hele ham saa lidt, syntes han. Naar han samvittighedsfuldt remsede sine Morgen- og Aftenbønner, tænkte han ofte paa noget helt andet. Kom han saa i Tanker om, at det vist var Synd, og at Gud vist vilde blive vred paa ham — ja, saa bad han ham inderligt om Forladelse, og tvivlede ikke om hans Tilgivelse ....

Endelig fik Bønnen Ende — og nu begyndte den tungeste Dag i hans Liv. — Da han havde sluttet, saadan som han havde lært: — Men ske din Vilje. Amen, — og igen aabnede Øjnene og saa' op paa Gamle Maria, vidste han med én Gang, at Gud ikke havde bønhørt ham. Mens han bad, havde han tænkt som saa, at naar han nu var klædt paa og kom ned og gik udefter

Gangene — vilde han pludselig møde sin Mor. Og hun vilde tage ham ind til sig og græde og takke ham for Livet. Men Troen svigtede ham saa snart Bønnen var bedt til Ende. Han vidste det pludselig saa godt —: det var slet ingen Nytte til at haabe. Han følte det: Gud vilde ikke bønhøre ham, — *vilde* ikke bønhøre ham. Og han — han selv — var Skyld i det hele: han havde »gaaet sin Mor ned i Jorden.« Og der var intet Haab, ingen Redning. Glæden var død i Verden. Og maaske kom han aldrig i Himlen hos sin Mor .... Gud brød sig ikke om ham ....

En stor Sløvhed faldt over ham. Ligegyldig lod han sig klæde paa. Da Gamle Maria vilde bringe ham ned, strittede han pludselig imod — men opgav det straks.

Det uafvendelige var over ham. Hans unge Hjerte smagte den Evighed, som Sorgens Dag ejer. Han var som udenfor det hele — og dog saa bittert med. Han saa' ingenting, sansede ingenting, gik omkring i Ørske — fyldt af en stor Rædsel.

Og dog var denne Dags Lidelser intet imod dem, han følte, da i de følgende Dage den

uhjælpelige Forladthed langsomt begyndte at gennemisne ham. —

Egentlig var det ham stadig lige umuligt at *tro* paa, at han ikke havde nogen Mor mere, — egentlig ventede han stadig, at hun ved et Mirakel vilde vende tilbage til Livet — — indtil den Dag, da han fik Lov at se hende og tage Afsked med hende, inden Kisten skulde sømmes til. Da han havde set hende ligge dér — udstrakt i det stive hvide Lin, med Hænderne saa ubarmhjertigt foldede over Salmebogens sorte Bind, — da han havde kysset hendes kolde Pande, set Dødens Farve og indaandet dens underlige Luft — da først *vidste* han, at han ikke havde nogen Mor mere. Gud og Døden havde taget hende fra ham — og vilde aldrig give ham hende tilbage.

Og langsomt begyndte der i hans Sind at snæres en haard Knude, der gjorde ham det vanskeligt at græde — og fik ham til at tænke kolde Tanker. Indtil da var han, hver Gang han i disse Dage havde set sin Far græde, ogsaa selv bristet i Graad. Men nu saa' han blot paa ham, — saa' hvor underligt hans Ansigt vrængedes i Graaden .... blev kort og bredt. Det rørte ham

ikke synderligt. Han syntes egentlig, at hans Far burde lade være med at græde. — Det, som var sket, havde bragt ham alting paa Afstand, — gjort ham ene før Tiden, og før det er sundt for Sjælen.

Han var med til Begravelsen. — Han stod ved Graven og hørte den underlige hule Lyd, da de haarde Muldklumper faldt mod Kistens Laag. Han græd ikke — og skammede sig derover. Han forsøgte at pine sig dertil — det lykkedes ikke. I sin Fortvivlelse vidste han ikke bedre Raad end at lade som han græd. Og han listede sig til at væde sine Øjne med Spyt, for at være vaad i Ansigtet som alle de andre . . . .

Saaledes var al Livets ubarmhjertige Forfærdelse med én Gang brudt indover ham. Magterne havde indviet ham til den Kamp, hvis Afgørelse er Dødens Sejr — eller Nederlag. — —

En Stormdag, kort efter Morens Begravelse, kuldsejlede hans Far paa Fjorden. Han havde absolut skullet til Handelsstedet den Dag. Han var ene — havde ingen villet tage med sig i Baaden. Hans Lig blev fundet, men Drengen fik det ikke at se, og kom ikke med til Begravelsen.

Sorgen over Morens Død var endnu altfor frisk til at han kunde føle noget videre ved at miste Faren. Paa en Maade føltes det nærmest som noget selvfølgeligt. —

En Samtale, han tilfældigvis havde hørt, og som angik Farens Død, optog ham meget. — En gammel Mand, der var kommen paa Besøg, havde sagt, »at Livet lod sig ikke saadan lege med.«

— Kald det ikke Leg, havde Gamle Maria svaret — saa besynderlig stille.

Saa havde de faaet Øje paa ham, og Samtalen var gaaet i Staa. — —

Saa stod han ene i en ny og fremmed Verden — for al Ting var bleven anderledes. Dagene, Solen, Lyset — hans Dag- og Natdrømme — alt var forandret. Han havde lært en Rædsel at kende, som ingen og intet kunde beskytte ham imod.

En Trøst var det, at Menneskene var gode imod ham, som før, ja bedre .... Men samtidig var de bleven saa fjerne — saa fjerne.

# Drengen og Hjertet

Skæbnedagene kommer og gaar som andre Dage — kommer og gaar og bliver borte ....

Men forinden har de præget Sindet. Og deres Præg forbliver. Støvet, der hvirvles op af Hverdagenes Karavaner, kan lægge et Dække derover, der tilsyneladende udsletter det .... ak, kun tilsyneladende. Glemslens grønne rodkorte Mos kan strække et tyndt Lag derover — men det fejes væk som Fnug af Fortvivlelsens Storme, skylles bort som et vissent Blad af Sorgens Strøm. Kun Skæbnens Stempel forbliver.

Aa, disse Menneskelivets besynderlige Helligdage — Skæbnedagene: i det Ydre lig alle andre Dage — i det Indre som Dage af en fremmed Tid og Verden, — som en Tyv om Natten kommer de over Menneskene, og vier dem til Magterne .... de dunkle Magter.

Og Menneskene gaar omkring, skæbneramte — og véd det ikke ....

Havde Drengen været stille af Væsen før, saa blev han nu dobbelt stille. Havde han tidligere haft Anlæg til denne indre Lytten, som ikke er god for Sindets Fred, saa blev de Anlæg nu udviklede til Egenskaber.

Selvfølgelig: hele denne Udvikling foregik ubevidst — umærkelig for ham selv, usporlig for andre.

Kun sjælden lytter Forældre, end mindre fremmede, til Barnets indre Pulsslag. Og hvad kunde det ogsaa nytte? .... De har ikke Øre til at høre. Og havde de end Øre — de vilde ingenting forstaa.

Ensomt spirer Mennesket .... som oftest af et driftsaaet, kun sjælden af et kærlighedsplantet Frø .... ensomt gror det, ensomt gaar det til Grunde. Dette er Loven.

Gennem Verden vandrer det besynderlige Spejl, vi kalder Sjæl, — et Spejl, der vilkaarligt forskønner og forvrænger, vilkaarligt forstørrer og formindsker. Døden visker Billederne ud .... Maaske knuser den Spejlet. —

Dagene gik, og Drengen fik sin Sorg paa Afstand. Langsomt fortonede den, — syntes at ville

blive borte. I Tidens barske furede Ansigt findes ogsaa Glemslens Drag — de eneste Træk af Barmhjertighed.

Desuden: Selvbedragets Naadefavn staar enhver aaben. En Favn, der lokker og drager. — Drengen søgte den af Instinkt, uden at kende den. Og se, den var lun og god.

Og Dagene gik og samlede sig til Aar.

Og paa sin Vandring gennem Dagene, fandt Drengen frem til et solbeskinnet Land med Blomsterenge og sød Sang.

Det var Kærlighedens Land .... et Paradis for dem, der betræder det med skyldfri Fødder. Et Paradis ogsaa i den Forstand, at Slangen lurer i Skyggen, Kundskabens Frugter lokker — og overalt vokser Skuffelsens Bær.

Drengen tog Landet i Besiddelse som sin Ejendom, uden at ane dets Farer. Hun, som han udkaarede til Eva, var lyslokket, blaaøjet, altid i Bevægelse, rig paa Smil og lystig Latter — og ti Aar som han selv! Hun var desuden — hvad der kun yderligere bestyrkede hans Følelse af Ejendomsret — hans Kusine, Datter af hans Faster, hvor han nu var i Pleje.

Indtil da havde han ikke kendt andet til Kærligheden, denne Hjertefredens søde Forøder, end den underlige Dragning mod modne Kvinder, der betegner Sansernes første taagede Vaagnen hos den vordende Mand.

Han var endnu for meget Barn til at der, i det mindste til at begynde med, var noget bevidst sanseligt Krav i den Tiltrækning, hans smukke lille Kusine øvede paa ham. Det hele var som en ufattelig salig Aabenbaring.

Hver Dag i over to Aar havde han været sammen med hende, egentlig uden at se hende — da det skete.

Hvad skete? .... Intet. Absolut intet. I det mindste intet haandgribeligt.

Han saa' blot pludselig, at hun var elskelig — og elskede hende. Han saa' at hun var dejlig — og tilbad hende.

Andet var det ikke. Men det var ogsaa nok. Og uden Betingelser skænkede han hende straks sit Hjerte.

Men da han havde givet sit Hjerte bort, skete der dette — at han blev endnu mere stille. Han blev musestille, han blev kedelig, han blev klod-

set. Men — aa, hvor hans Hjerte skælvede. Han turde kun stjæle sig til at se paa hende, — han vovede næppe at tale til hende — og talte han, blev hans Stemme kold af Bevægelse. Han var saa angst som en hjælpeløs Fugleunge, man tager i sin Haand. — Ingen maatte faa det at vide, — ikke hun, — ingen, ingen ....

Det var ham en Lidelse at se hende lege med de andre Børn — især Drengene. Og selv havde han mistet sin Naturlighed og umiddelbare Gaaen op i Legen, saa han var ret utaalelig som Legekammerat, og fik det baade at høre og mærke. Saavel hun som de andre Børn skældte ham ud for Stivstikker og Muggensæk, og lagde ikke Skjul paa at de helst var fri for ham. Og han blev blot endnu mere stiv og klodset. Og led, som kun Børn kan lide.

Kun naar han var ene, var han lykkelig. Men da var han ogsaa virkelig lykkelig. For i Ensomheden havde han lært at tage igen i Fantasien alt det Virkeligheden nægtede ham. Og han nøjedes ikke med dér at tage bare det, Virkeligheden *kunde* have skænket ham — han tog meget mer. I Ensomheden kunde han saa dejlig drømme

det hele om efter sit eget Hoved. I Ensomheden sprang Fantasien saa let over alle Virkelighedens Skranker — ja, fandt Glæde i at tildigte yderligere, højst uvirkelige Skranker, blot for at nyde den sært pirrende Glæde det gav, ogsaa at sætte over dem. I Ensomheden var han kort sagt ikke alene sin egen, men ogsaa hele Verdens Herre, der endog — om det gjordes nødvendigt — befalede over Naturlovene, saaledes at intet, intet var umuligt.

Saaledes kom han til at elske Ensomheden, og søge den, uden at kende dens Farer.

Sommeren var hans gode Tid. Da ikke alene kunde, men skulde han gaa Dagen lang i Fjeldet, sat som han var til at vogte Gaardens Malkefaar. Det var ham en evig, aldrig trættet Lise, at gaa ene med sine Faar og sin Hund. Han gik og blev gode Venner med Sten og Høje, med Bække og Indsøer, med Kløfter og Klipper, Lyng og Mos, Blomster og Fugle. Paa Vejen opover Fjeldet havde han sine Altre, hvor han hver Morgen og Aften i Forbifarten knælede ned og bad for sin Kærlighed . . . .

Men Magterne, der paa *deres* Vis beskytter

den ensomme, forlanger visse Ting til Gengæld
. . . . .

En Dag blev han Vidne til at hans Kusine, der nu var bleven tolv Aar, og en lidt ældre Dreng, Pétur, der hørte hjemme paa Nabogaarden, kyssede hinanden i Smug. — I det første Øjeblik blev han saa forbavset, at han hverken kunde føle eller tænke. Da han var kommen lidt til sig selv igen, begyndte han at se paa Pétur. Og han saa' at han var køn og rask. Men hvad han dog især lagde Mærke til, var at han var lykkelig — Lykken ligefrem lyste ham ud af Øjnene. Saa gav han sig til at betragte sin Kusine — ogsaa hende lyste Lykken ud af Øjnene . . . .

Og hans Hjerte blev saa stille, som *turde* det ikke røre sig. Og det var som løsnedes der et Baand mellem ham og dem, — mellem ham og alle Mennesker . . . .

Ensomheden havde erobret ham. —

Nu fandt han Havet. I disse Aar var det ligesom blevet borte for ham. Det var for uroligt. Ejede for lidt Trøst. Bragte Angst og Ustadighed i hans Fantasier. — Men nu fandt han det paa ny.

I timevis kunde han sidde nede ved Stranden og se paa Bølgernes vekslende Dans. Naar Havet rigtig var i Oprør, overdøvede det hans Uro og Sorg, — bar dem bort, og bragte ham i Stedet Længslen .... Hjertet er opfindsomt. Naar det ikke kan andet, kan det dog længes .... Og han begyndte at drømme om sin nye Længsel. En Længsel paa èn Gang saa vag og saa stærk — fordi den ikke kendte sin Genstand, blot anede, at den fandtes et Sted. En Længsel, der kun vilde bort .... ud — og troede at Vejen gik over Havet ....

Og nu fandt han sin Elv igen .... Mindedes en Dal med trange stejle Sider og et glitrende Sølvbaand i Midten. Ogsaa Elven, Barndommens blide Strøm, flettede sig ind i hans Længsel, og blev en Traad i dens Spind.

Saaledes gik han og lod det ske, at Livet omkring ham blev fjernt, mens de døde Ting fik Liv i hans Sind ....

Ensomheden fik mer og mer Magt over ham .... Undertiden føltes det, som holdt den hans Hjerte fangen som Fugl i Bur ....

---

# Drengen og Sølvstrengen

Det klinger — det klinger ....

Det klinger, saa Drengen undertiden maa standse og lytte .... Hvad er det, som klinger? — Hvor kommer Klangen fra? — Hør ....

Det klinger — det klinger .... rent, som fra en Streng af Sølv.

Og Drengen lytter, — hele hans Væsen samler sig i én dirrende Lytten .... Er det ikke dérinde, det klinger? .... Jo, det er dérinde — — dybt inde i ham selv.

Ejer han en Sølvstreng? .... Kender han ikke sig selv? — Er der noget dérinde, dybest inde, han endnu ikke kender? .... En hemmelig Kilde, en Klangkilde, der risler og risler, — risler Liv frem .... ulegemligt Liv, men dog Liv, smerte- og frydefuldt, som alt Liv? .... Aa hør! ....

Det klinger — det klinger .... Og Klangen minder paa lønlig Vis om Elven derhjemme —

Sølvbaandet i Bunden af Dalen. Og den minder om Havet. Og undertiden er der Menneskestemmer. — Klangen minder om alt som lever og er. Men stærkest minder den om Elven derhjemme . . . . Det er ligesom den har Dalen og Elven til Klangbund, — *den*, hans store Rigdom, hans Fryd og Smerte:

Sølvstrengen! —

I Efteraarets tunge Regntaage gaar Drengen omkring og hører Klange. Klangene indefra lyder sammen med Klange ude fra Taagen — sørgmodige Klange, Tungsindets dystre Toner. Det klinger — det klinger . . . . indefra — udefra. Og Klangene forenes til en Harmoni i Sjælen — en besynderlig Smertens Harmoni, en Tungsindets triste Ro.

Og Vinteren kommer, med *sine* Sange. — I Snefog og Storm gaar Drengen og føler sig stærk og modig . . . . Det gælder Livet! — Og gælder det ikke Livet, kan man dog tænke sig at det gælder Livet. — Og Drengen vil ikke af med Livet. Livet er *dog* dejligt, — Livet er herligt! Sne og Kulde og bidende Frost! . . . . Og Stren-

gen klinger — frostklare Toner om Styrke og Mod, om Glæden ved at føle sin Kraft, og den Rus, det giver, at overvinde Vanskeligheder. — Hans Sind er kuldeberuset, og fuldt af en Fryd, der brænder som Is. O, denne kolde Glædesrus, hvor den renser Sindet!

Og Foraaret kommer — Tonerne ude- og indefra bliver bløde og smeltende. Der kommer Ømhed i Klangen, — den Ømhed, der strømmer fra den døgngamle Ranunkels forhaabningsfulde Øje og fra Smaafuglenes plettede varme Æg, der ligger saa tillidsfuldt, med Smalenderne samlet, i den sødt rundede Rede. Aa, denne Foraarsklang, der laaner Lys fra det nyfødte Lams Øjne, Blidhed fra dets klodset stolprende lange Ben med de blanke bløde Klove, — som laaner Munterhed fra Smaabækkes klare Skvulpen, Friskhed fra Alskabningens frydefulde Genvaagnen. — Disse Klange svaler Drengens Sind og gør hans Sjæl god og blid.

Og Sommeren kommer og Tonen bliver fyldigere. Varmt svulmer den, som den hvide Uld paa Faarene, som Jordens grønne Græstæppe. Smidig og stærk er Klangen, som Laksens Be-

vægelser naar den springer Fosse. Dybt toner den af Frodighedens sunde Salighed — af den høstendes, den i Hus sankendes grumme Glæde. Dybe Klange, der forbereder Overgangen til Hø-stens tunge Toner. — — —

Det klinger — det klinger .... altid — altid.

Men Klangene bliver dérinde. Nu og da for-søger de at tage legemlig Form i Sange og Stro-fer, — men falder som oftest til Jorden som vingeskudte Fugle. Drengens Skaberhaand er ung og uøvet. Klangenes Renhed vil ikke forenes med Ordets tunge Stof. Det bliver kun til Li-delse. — Saa maa han nøjes med at lade Klan-gene tone dérinde. Og lytte til Sølvstrengen! —

Drengen begynder at læse. Og Bøgerne aab-ner ham en forunderlig Verden. Men ikke altid vil *deres* Klange klinge sammen med *hans*. To-nerne er ofte falske — undertiden maaske for høje eller for dybe. Da tier Sølvstrengen og sørger. — — —

Meget erfarer Drengen, — meget lever han og lider.

Dagene — Dagene — Dagene .... Ja, de kommer og gaar .... Og de er forunderlige, —

fulde af Forunderligheder. Skyerne, Lysets skiftende Farvetoner — Landets, Havets, Himlens vekslende Farvedrøm — alt det er Dagenes Værk. Alle ejer de en Stemning, hver sin, som Klangen dérinde laaner Farve af. Aldrig er den ene Dag lig den anden — og *dog* er de næsten alle éns. Aa, disse forunderlige Dage! Éns Liv bringer de bort med sig, — tømmer det ud draabevis. Evig giver de og evig tager de — giver og tager .... Aa, disse Dage! — man maa elske og hade dem paa én Gang. Men er det ikke saaledes med alt det i Livet, der overhovedet vedkommer én? Og hvad vedkommer én ikke? — Aa, disse forunderlige Dage, der kommer saa aabent til én og synes at sige alt; — — naar de er borte, opdager man, at deres dybeste Hemmelighed tog de urøbet med sig ....

Og Nætterne ....

Drengen var angst for Nætterne. Ikke bare fordi han var mørkeræd — det var han ogsaa. Nej, han var angst for de Drømme, Nætterne paatvang ham. De kunde være saa gode, saa skønne, saa rige. De kunde ogsaa være forfærdelige, med Forfølgelser og uanede Rædsler, —

men saa var de samtidig spændende og berigende, og selv naar det saa' allerværst ud, havde man dog altid en taaget Bevidsthed om, at man kunde vaagne inden det gik helt galt. De Drømme var han ikke saa angst for. Nej, han var angst for de Drømme, der syntes ham smudsige og forurenende, — Drømme, han om Dagen ikke turde tænke paa, — Drømme, som han blev rød i Hovedet og varm over hele Kroppen ved at mindes. De Drømme var ham en Rædsel. Det allerforfærdeligste var, at undertiden var *hun* med i Drømmen .... De Drømme efterlod i hans Sind en raadden Smag af Skyld og Skam, — ikke mindst fordi han jo maatte erkende den Lystfølelse, de ogsaa gav.

Undertiden naar han vaagnede om Natten og saa' ud ad sit Vindu, kunde han falde i Forundring over Stjernerne .... Stjernerne syntes ham saa rene, — han var tilbøjelig til at tilbede dem. Stjernehimlen, med sin lysende Mælkevej og alle de kendte Stjernebilleder, syntes ham frem for alle andre Ting hellig og forunderlig. Var det ikke ufatteligt, at der under denne dybe blaa Hvælving med de gyldne Stjerner gaves

saadanne Drømme? .... Og Jorden blev saa skøn under Stjernehimlen, — dunkel og skøn, som en Drøm. Hvor kunde det dog være, at der gaves Smuds i Verden — Smuds og Ondskab? Og hvor kunde det være, at man ikke *kunde* holde sig ren og god — selv om man vilde? .... I sin Enfold fældede han Taarer, og bad til Stjernerne, — bad dem om at beskytte sig.

Men han bragte snart i Erfaring, at det nytter kun føje at bede til Stjernerne — saalidt som til andre indbildte eller virkelige Magter.

Frem *skal* Mennesket piskes — gennem Drifter og Drømme, gennem det onde og det gode, gennem Hæslighedens Lande og Skønhedens Riger. Alt hvad Livets er, *skal* det erfare — sig til Baade eller Fordærv. Saadan er Loven.

— — — Kødets Krav blev efterhaanden, uden at han kunde forhindre det, en Tone i Dagenes Klange. En Tone udenfor Sølvstrengen — aldrig rørte den Sølvstrengen, — saadan følte han det. Men en Tone, som dog ogsaa var hans — ikke mindre end Sølvstrengens Toner. Og en Tone, der tog til i Styrke — og hvis Klang undertiden overdøvede Sølvstrengens.

Drengen lærte at kende den forunderlige Blanding af Lidelse og Lyst, som Elskoven er.

Hans Ensomhed blev dobbelt ensom. Men i Ensomheden klang Sølvstrengen, rent og rigt. Og ofte sad han og lyttede til dens Klange, og græd.

Græd trods sine atten Aar.

# Drengen og Aarene

Aarene kom og Aarene gik. Barndommens uoverskuelige og uformelige Aar var borte, Ungdommens korte og allerede kalenderisk indrammede stærkt paa Hæld. Men Skúli — Drengen — blev ved at være et ensomt Barn. Hans jævnaldrende blev efterhaanden voksne Mennesker, blev satte og alvorlige — hvad han alt længe havde været, omend paa en anden Maade, — de forlovede og giftede sig, var godt paa Vej til at stifte Familie, begyndte saa smaat at ængstes for Udkommet — satte sig overhovedet godt og sikkert fast i Livet og Samfundet. Skúli saa' derpaa og forundredes.

For mens Aarene gik og de andre blev voksne, blev han ved at være *Drengen*. Den overdrevne — og overfladiske — Raahed og Raskhed, den tilsyneladende Kynisme, hvormed unge Mennesker gerne søger at fastslaa deres Mandbarhed,

laa ham fjernt. Den indre Barnlighed, som de andre nu var bleven sig bevidst, skammede sig over, ikke vilde være ved og hurtigst mulig sørgede for at faa slidt af sig, blev aldrig *ham* bevidst — hvorfor han jo ligefrem var afskaaret fra at gøre noget for at blive af med den. Han bevarede den ufordærvede Drengs overdrevne Æresfølelse og fantastiske Ridderlighed — kort sagt Drengens skønne rene Sind. Med Forundring saa' han de andre fjerne sig mere og mere fra ham, og det var ham en smertelig Opdagelse, at han ikke kunde holde Trit med dem. Han beundrede dem, var fast overbevist om, at naar han blev ladt tilbage, beroede det paa at de var saa langt klogere end han, og havde en pinlig Følelse af sin egen Underlegenhed. Det var næsten som tilhørte de andre et hemmeligt Forbund, han ikke kunde blive Medlem af.

Hver Gang en af dem havde taget et eller andet vigtigt Skridt, eller havde opnaaet noget, der ligesom med én Gang stillede ham eller hende langt ind i de voksnes Rækker — bort fra ham og hans Verden — følte han en underlig Sugen i Brystet. Det var en besynderlig Følelse.

Egentlig var det Fortvivlelse over, at *det* var alt, man kunde naa, — men det var ogsaa en vis Angst for, at det kunde gaa ham ligedan — og at han saa maaske vilde føle sig tilfreds dermed. Men denne Følelse var desuden iblandet et lille bitte Gran Misundelse, — og til alt dette kom der en Afmagtsfornemmelse, der ikke var uden en vis bittersød Lyst. —

Det var en tung Tid, disse Overgangens Aar, i hvilke Sindet hærdes og Sjælen begynder at antyde sin endelige Form.

Undertiden strejfede den Tanke ham, om det ikke var bedre slet ikke at være til. Her gik man og pintes og led — til ingen Nytte. Og hvad var saa egentlig det hele værd? Hvorfor blive ved at leve, naar Livet dog var saa let at blive af med, — saa at sige i et Øjeblik lod sig tilintetgøre? Man undgik dog *alligevel* ikke Tilintetgørelsen. Saa hvorfor skulde man vente? — Der laa desuden for ham, den ensomme, der ikke paa anden Vis kunde nærme sig Menneskene, og som skyede deres Medlidenhed, en vis barnlig Fristelse i Tanken om den Interesse og Medfølelse det vilde vække, hvis han en Dag berøvede sig Livet.

Men hver Gang Tanken om Selvtilintetgørelsen begyndte at antage en altfor klar Form — truende at nærme sig Handlingens Grænse — veg han tilbage . . . . Ikke med Rædsel, næppe engang med en Smule Gysen, snarest med en egen Følelse af Triumf. Og hans Umiddelbarhed var saa stor, at det selvmodsigende heri ikke anfægtede ham det mindste.

Der brændte i hans Hjerte to Baal: Smertens og Glædens. Som oftest brændte de nogenlunde jævnt, Side om Side. Men pludselig kunde Smertens Baal blusse op — og ligesaa pludselig Glædens . . . . Vel var Livet bittert. Men i al sin Bitterhed var det dog rigt og dejligt. — Han havde allerede lært den forunderlige Lyst at kende, som det er, blot at leve — blot at være til, — sanse Tilværelsens Lys og Mørke, Lyst og Smerte. — Sorg og Fryd tonede sammen i hans indre Klange — og nu vandt Klangene undertiden Ordets Liv.

Falder dig Vandringen tung
ad Aarenes evige Veje,
glem ikke, Vejen er kort —
andre har traadt den før dig.

Andre har traadt den før dig,
hviler nu dybt under Mulde —
Støv blev hver stærkmusklet Fod.
Skøn paa hvert Skridt, som er dit.

Skøn paa hvert Skridt, som er dit.
Aarenes Dagperlekæde
bærer du end om din Hals —
snart triller Perlerne bort.

Saaledes klang Sølvstrengen.

Aarene gaar og Menneskene modnes. Nogle til Goldhed, andre til Frugtbarhed. Nogle til indre Goldhed og ydre Frugtbarhed, andre omvendt.

Fra Livets bredkronede Træ falder der mange Slags Frugter — og bliver anvendt iflæng ....

Pétur fra Nabogaarden var allerede for Aar tilbage gaaet til Handelen. Det gik ham godt, bedre end godt. Folk beundrede ham, — han havde Handelstalent. Nu giftede han sig med Skúlis Kusine og begyndte for sig selv.

Skúli, hvem det ikke var lykkedes at faa sit saa letsindig bortskænkede Hjerte tilbage, tog sig denne Selvfølgelighed meget nær. Han forstod det ikke selv — for han havde dog længe været forberedt paa dette naturlige Udfald af

Sagen. Men der havde nok alligevel været noget Selvbedrag med i Spillet. I al Fald blev det ham med én Gang saa trangt og kvalmt derhjemme, — ikke til at faa Vejret.

Folk begyndte desuden at se mer og mer skævt til ham. Sagde, at han gik og dryssede, hvad der jo ogsaa kunde være noget om — i det mindste fra deres Synspunkt. Og det pinte ham, at blive set ned paa. Han var endnu ikke hærdet imod Snæversindets og den korte Forstaaelses dumme Foragt.

Og saa var der desuden Havet — hans Ven og Broder. Dag og Nat sang det ham sine Sange. Og ung som han var bildte han sig ind, at det sang om en fjern Lykkes Løndom, som kun *det* vidste Vejen til ....

Hans Længsel sad som en Fugl paa Bølgerne og voksede sig Vinger til.

Da han endelig syntes Vingerne kunde bære, fløj han bort, drog ud — over Havet ....

Fugl, min Fælle, hvor flyver vi hen?
Spørg Vinden om Vej. —
Vinden gaar hid og Vinden gaar did,
altid og evig kun hid og did —
evig, evindelig hen.

**Fugl, min Fælle, hvor flyver vi hen**
**Spørg Vinden om Vej. —**
**Vinden er ikke af mange Ord —**
**den blæser i Syd, den blæser i Nord....**
**evig, evindelig hen.**

**Fugl, min Fælle, hvor flyver vi hen?**
**Spørg Vinden om Vej. —**
**Vinden den blæser i Vest og Øst —**
**Vejens Gaade blev aldrig løst ....**
**evig, evindelig hen.**

Saaledes klang Sølvstrengen.

Drengen sad igen ved Havet, ved Hjemkystens Hav. Sad og lyttede til Sangene fra Dybet. Eller blot sad og saa' paa Havet, det gaadefulde, det evig-vekslende, — Havet, der som Livet selv kun tilsyneladende kan falde til Ro, .... evig stræber og intet naar.

I tre Aar havde han været borte. Tre Aar var gledet gennem hans Sind og havde efterladt deres Billeder — deres brogede Billeder. Farvestraalende Drømme, skummel Skyggedans — Livets evige dunkle Spil. Hans Sjæl havde spejlet mange Ting. Og nu laa Billederne samlet i hans Erindring, som en kostbar Skat, — lyst og mørkt imellem hinanden, godt og ondt imellem hin-

anden, alt lige dyrebart .... alt lige dyrebart.

Men *det*, det egentlige — *det*, han var rejst ud for at søge — havde han ikke fundet ....

Og nu sad han her igen — ved Havet. Og aldrig havde Havet forekommet ham mere hemmelighedsfuldt, og paa samme Gang aldrig mere nært og fortroligt — forunderlig nært og fjernt paa én Gang — end nu.

— Du vidste jo ikke Vejen, mumlede han sagte — som en braadløs Bebrejdelse, der nærmede sig den rolige Erkendelse.

Men Havet tav — tav tungt og alvidende.

Og Drengen var tilfreds dermed ....

Men havde Farten end i den Henseende været forgæves — den havde dog ikke været uden Resultat. Dens Resultat var blot blevet et helt andet end det forventede.

Hvor han nu følte sig hjemme! — hjemme, som ingen Sinde før, som intet andet Sted! — *Den* Lykkens Løndom, han var rejst ud for at søge, havde han ikke fundet. Men han havde fundet Vejen, den eneste, — Vejen tilbage til sig selv. Han havde fundet Freden, — den Fred, som hører Hjemstavnen til, — Hjertets dybe

Fred. Han havde faaet de hemmelighedsfulde Baand at mærke, der binder til den Plet paa Jorden, der i Vækstaarene har næret éns Legeme og befrugtet éns Fantasi. Og Baandene snærede ikke, — de føltes gode og kære. Nu vidste han, dybt og inderligt, at Jorden giver og Jorden tager. Og han var falden til Føje: velsignet være Jorden, Hjemstavnens Jord — og ske din Vilje . . . .

Hér var alle Landskabets Former — hver Klippe, hvert Bjerg, hver Dal, hver Sænkning og Forhøjning, hver Bæk og hver Elv — som Dele af hans Selv. De var kun en Grad fjernere fra hans Sjæl end hans Legeme var det. Her talte Havet og alle andre Ting — selv de absolut stumme — til ham, med Stemmer, der selv om de talte et Sprog, der ikke var hans Tunges, og som han kun dunkelt forstod, dog var kendte og kære. Her hørte selv Lyset og Luften paa løndomsfuld Vis *ham* til. Her omsvøbte Mørket ham saa blødt med sine dunkle Slør. *Her* vilde han leve — *her* vilde han dø . . . .

— Hvor dum man kan være, — og hvor vanskeligt man ofte gør det for sig selv, skønt det

hele dog egentlig er saa ligetil, tænkte han smi-lende.

Han mindedes sin Ven og Landsmand fra Stor-byen, — Storbyen, med dens velsignede Ensom-hed midt i Mylderet, — Storbyen, der blandt andet havde lært ham Støjens forunderlig dybe Stilhed at kende. — Han mindedes sin Ven, den juridiske Kandidat, hvis Drøm det var, efter endt Studium at vende hjem og blive Sysselmand. — En Morgen var han kommen op til ham — han søgte ham altid tidlig om Morgenen — helt op-taget af noget, han lige havde læst. Og han var, som det undertiden skete, begyndt at snakke op, ivrig og ophidset. Sprækkefærdig af nyerhvervet Visdom, havde han snakket løs om Mælkevejen, »der som et Baand holder sammen paa Verdens-altet«, — om de mørke Pletter i Mælkevejen, »der maaske er Huller, hvorigennem man skimter det mørke uendelige øde Rum«, — om Stjerne-taagernes Hvirvler, »den første Klodedannelse, — tænk dig en Udvikling, der tager Millioner af Aarhundreder!« — og om deres Rumfang — »af tænkte Kloder, hvis Radius var Solens Af-stand fra Jorden, vilde en Million ikke forslaa

til at udfylde Orionstaagens Plads i Rummet!« Og han havde bralret videre: om Kloder paa alle Stadier, om deres forskellige Hastighed – »hvis Jorden en Dag stødte sammen med en omstrejfende Stjerne, vilde den ved Stødet blive forvandlet til Glød og Damp i Løbet af en utænkelig ringe Brøkdel af et Sekund — inden vi fik tænkt os om, vilde alt være forvandlet, – vi vilde ikke faa Tid til at sanse det mindste!«

— Du med dine omstrejfende Stjerner! havde Vennen endelig afbrudt hans Ordstrøm. — At du gider! Jorden er jo ikke længer noget Pattebarn af en Klode. Og har den holdt saalænge, saa holder den nok vor Tid ud. Saa hvad rager alt dette dog egentlig os? — mig og dig? Jeg indser det ikke. — Og *skulde* det gaa galt, – hvad saa?

— Hvad saa? — Saa ingenting .... selvfølgelig. — — Men det var dog altid en Oplevelse.

Den Dumhed var virkelig dumpet ham ud af Munden, – og han mindedes tydelig Vennens mægtige Latteranfald.

— Du er jo gal! — Du har jo lige forklaret, at vi ikke vilde faa Tid til at »opleve« det mindste!

— Det er ogsaa sandt, havde han lidt slukøret maattet indrømme. — Jeg mente bare ....

— Saagu mente du ikke noget, nej. Du væ-vede. Sagen er, at du er kommen paa en for-kert Klode, var Vennen drillende bleven ved.

— Det tror jeg ikke, havde han ganske naivt svaret. — Jeg er jo meget tilfreds — alt i alt.

— Ja, — men *egentlig* hører du hjemme paa en af dine Taagekloder!

Hvor de havde lét, begge to!

Saa var Vennen pludselig bleven alvorlig.

— Lad være med at beskæftige dig med Ting, du ikke begriber et Muk af. Hvad skal det til? — Astronomi! — hvad Begreb har du om Astro-nomi! Pas du dine egne Ting, — se til at komme ind i en Stilling, skaffe dig et Levebrød, — det Driverliv du fører er sgu ikke af det gode. Lad Astronomerne passe Stjernehimlen — Taage-kloder, Stjernetaager, Mælkevejen — hele Møjet! *De* tjener dog deres Brød derved! Men hvad vedkommer alt det os?

Han huskede, at han pludselig var bleven saa underlig bedrøvet. Og han havde siddet en Stund forlegen og tørret Ivrighedens Sveddraaber af sin Pande.

— Du har Ret, havde han saa indrømmet, men havde samtidig ikke kunnet skjule sin Modfaldenhed, — du har sikkert Ret. Hvad vedkommer det os .... Du skal jo desuden hjem og være Sysselmand.

Han mindedes Vennens lynsnare, mistroiske Blik .... Der var indtraadt en Pavse — som Vennen blev den første til at bryde.

— Hvad mener du med det? havde han spurgt, med en ildevarslende Ro.

— Ikke noget, havde han skyndt sig at svare — og det havde virkelig ikke den Gang staaet ham klart, om han havde ment noget dermed eller ikke.

Men nu vidste han det. Nu han var hjemme igen og sad her ved Havet, vidste han, hvad han havde ment: Forfængelighed. — Den Gang havde det kun ligget som en uklar Tynge i hans Sind. Nu, da han var klar derover, knugede det ham ikke mere, at alle disse ydre Ting til syvende og sidst kun var Forfængelighed .... »en Drøm og intet meer.«

Han tænkte paa et senere Besøg hos den samme Ven: En Morgen, han var kommen op

til ham, havde Vennen været som forvandlet. Og det paa en Maade, der pludselig gjorde dem fremmede for hinanden. Det havde han dog først senere forstaaet.

— Det var godt du kom! havde Vennen raabt ham i Møde. — Jeg er saa glad i Dag, at jeg maa have én at dele min Glæde med — eller rettere: lade den gaa udover! Ellers vilde den nemlig hurtig slaa om til den modsatte Yderlighed, kender jeg mig selv ret!

Og nu fortalte han ham, stadig afbrydende sig selv med glade Udraab, at han havde faaet et Embede — »*Embede*, du!« — og skulde rejse hjem Søndag Morgen, — Søndag Morgen Kl. 9!

Skúli var bleven staaende og havde uvilkaarlig betragtet Vennen meget nøje, mens denne lod Munden løbe. Som en Skygge var den falden over hans Sind, denne besynderlige Følelse, han saa godt kendte fra lignende Tilfælde før i Tiden: en lidt selvbehagelig Bevidsthed om at staa udenfor — iblandet et Gran Misundelse.

— Til Lykke, havde han endelig faaet stammet frem. — Saa er du vel glad?

— Om jeg er glad, din Tværdriver! Jeg er sgu lige ved at eksplodere af bare Lykke!

— Kan Lykken da føles saaledes? .... Er man ikke bare — tilfreds?

— Selvfølgelig er man tilfreds! Men forstaar du da ikke hvad det vil sige, efter alle disse Aars Slid og Sugen paa Labben, pludselig at have faaet et Embede? — fast Løn! — sikker Fremtid!

— Jo, jeg forstaar det nok. Sikker Fremtid, — det maa føles behageligt. Men — hvad saa?

— Hvad saa! Saa gifter jeg mig, selvfølgelig! Jeg har været forlovet i fem Aar. Hun er Datter af Præsten derhjemme. Vi har kendt hinanden fra Børn.

— Ja, gammel Kærlighed ruster jo ikke, havde Skúli lidt ironisk bemærket — og tænkt paa en lille Pige af deres fælles Bekendtskab, som han vidste Vennen havde »gaaet med«. — Men ....

— Der er ikke noget »men« dér! var Vennen bleven ved. — Det er saa sikkert, som at jeg staar her og barberer mig. — Av, for Fanden! — Nej, — ser du .... *Er* man naaet saavidt, at alting er lige saa sikkert som at to og to er fire, saa er der skam ikke længer noget »men«.

— Er du da *sikker* paa, at I vil blive lykkelige?

Er du ikke det mindste angst? Der er dog saa mange Ting .... Kender du hende da *saa* godt?

— Om jeg er sikker paa at vi vil blive lykkelige? — Jeg tror Fanden rider dig! Det var da en højst besynderlig Lykønskning, maa jeg sige! Vi har jo kendt hinanden fra Børn, har jeg lige fortalt dig!

— Jaja, bliv ikke vred paa mig, — selvfølgelig ønsker jeg dig til Lykke. Men jeg forstaar bare ikke .... Naar I nu er gift, og du har sat dig fast deroppe — — hvad saa?

— Hvad saa! Saa er jeg Embedsmand — Familiefader. Kort sagt: Menneske! Menneske som andre ordentlige Mennesker. — — — Og *skulde* jeg komme til at kede mig, kan jeg jo altid slaa mig paa Politiken, — det er der saa mange der gør. Maaske ender jeg som Minister! Og kommer du saa med dit infame »hvad saa?«, stopper jeg Munden paa dig med en Bevilling!

Han havde tvunget sig til at istemme Vennens muntre Tone, for ikke at saare ham. Men han var bleven saa tung om Hjertet. Saa snart det lod sig gøre, var han gaaet. Siden havde de ikke set hinanden.

Og nu sad han igen ved Havet, ved Hjemkystens Hav, og dets tunge Alvorstoner farvede hans Sind med en rolig Glæde, der paa én Gang var blid og barsk.

Engang havde han syntes, at Menneskene med Flid fladtraadte Livet — stykkede det ud i meningsløse Begær, — men var blinde og døve for det *egentlige.*

Men nu .... nu dømte han ikke mer. Dette var nu engang *deres* Maade at leve Livet paa. Og den kunde vel være lige saa god som *hans.* Hvad var egentlig det hele? Og hvad vedkom det til syvende og sidst ham, hvordan de andre levede? Lad dem dog gifte sig! — giv dem Embeder! — udnævn dem til Ekscellencer! .... naar det er *det,* de vil. Lad dem drive Tuskhandel med Idéer og Følelser! — lad dem paa god og hæderlig Vis handle sig Formuer til! — lad dem slide sig krumme og tomhjernede! .... naar *det* er deres Lyst. Lad dem handle med Jorden, deres Moder, udnytte den — *eje* den paa deres Vis, — — *hans* specielle Ejendomsret til Himmel, Jord og Hav var der dog ingen, der kunde gøre ham stridig. Han var rig, netop

fordi han ikke samlede paa Gods eller forgængelige Goder. Det eneste, han i Virkeligheden ejede: sig selv og Sølvstrengen, kunde dog ingen fratage ham. Og: Aarenes Dagperlekæde bærer du end om din Hals .... Det var det vigtigste, det eneste. Saalænge var alt godt. Og naar en Gang Perlerne trillede bort — hvad saa? Ja, saa havde han kun at hilse Døden, sin Herre — og sige Livet Tak for alt.

Skúli, der havde ødet sin Arv i Udlandet, og var vendt hjem »fattigere end han var rejst« — som Folk med Foragt udtrykte det — havde lejet sig en Hytte i Udkanten af Handelsstedet, købt sig en Baad, og levede nu dels af Fiskeri og Jagt, dels af at gøre Daglejerarbejde hos Købmanden, Pétur Björnsson.

Folk havde forlængst slaaet fast, at han »intet gad, intet duede til og aldrig vilde drive det til noget«, — de foragtede ham inderligt og kaldte ham »hæderlige Forældres sørgelige Afkom«. Efterhaanden sløvedes dog deres Foragt til Ligegyldighed. Men ingen af Delene rørte ham, — han var hærdet mod det ene saavel som det an-

det. Han havde fundet sit Tyngdepunkt og levede i rolig Ligevægt.

Hvad vedkom det ham, hvad Folk tænkte? Hvad vèd de og forstaar? Og hvad kan man forlange at de skal vide og forstaa? Og maaske har de til syvende og sidst Ret — forsaavidt som de dømmer ud fra deres egne Forudsætninger. Og saa er *det* jo i sin Orden.

Han var i al Fald tilfreds, — saa underlig tilfreds, saa inderlig fornøjet. Med hver Dag der gik blev Livet ham kærere og dyrebarere, — den af indre Trang og fri Vilje fattiges forunderlig rige Liv. Hvor var det ikke en Lykke, blot at ro sin Baad ud paa Fjorden, — dyppe Aarerne i Vandet, føle Armenes Kræfter, indaande den saltfriske Luft. Det var en Fryd at ro paa Fiske, baade i godt og mindre godt Vejr. Det var just Hemmeligheden — at aabne sit Sind for Dagen, som den var, — tage Tingene som de faldt. Føle Livet, — blot *føle* Livet. Men de bedste Dage var dog de blide Sommerdage, da han kunde tage en eller to af Købmandens Drenge med sig i Baaden, og de saa sad og gyngede derude paa Fjordens solglitrende

Flade med sommergrønne Bjerge hævende sig til begge Sider mod et blaat og bundløst Himmeldyb. Det var en sær Glæde at trække de blanke fede Fisk op fra Dybet, — en ren Glæde, betinget af Bevidstheden om at han kun tog, hvad han behøvede, og at saadan var det Naturens Orden. Og saa var der dette usikre ved Fangsten, som ved selve Livet, der gjorde den saa forunderlig tiltrækkende. I hans Sind voksede der frem denne rige Fred, der gror af Livets forventningsfulde Uro. Og denne dybe Fred prægede ogsaa hans Ydre, — hans Ansigt blev smukkere, hans Skikkelse skønnere med Aarene. Det gik ham som det gaar Stenene: Forvitringen forskønner dem og øger deres Liv.

Han talte sjælden — og da kun om ligegyldige Ting — med andre end Købmanden og hans Frue. Han havde vanskeligt ved at finde ind til Folk, og fordi han i et Venskab gav alt, overkom han ikke mange Venskaber. Og selv om han ikke levede som andre Folk, og syntes han levede lykkeligere, følte han ingen Trang til at paavirke dem, — veg angst tilbage for det Ansvar, der var forbundet dermed. Hans Blod var

frit for de Baciller, der skaber en Prædikers Omvendelseslyst og en Profets Forkyndetrang. Han holdt selv af at leve i Fred, og gik ud fra at andre havde det paa samme Vis. Det vilde have været ham en Lidelse, at blive indblandet i andre Folks Anliggender. Naar det en enkelt Gang skete, at nogen vilde betro sig til ham, følte han sig straks urolig og sørgmodig. —

Hos Købmandens var han en daglig Gæst — til stor Forargelse for deres øvrige Omgangskreds, der ellers kun bestod af Stedets og Omegnens saakaldte bedre Familjer. Folk kunde ikke begribe, at Købmanden gad omgaas en af sine Daglejere saa intimt, — som sin Ligemand. Ganske vist var han jo i Slægt med Fruen. Men alligevel ....

Pétur Björnsson var bleven tyk med Aarene, — havde lagt sig en smukt rundet lille Kuglemave til. Han rundede sig i det hele taget af. Alt hvad den Mand rørte ved, viste en ubetinget Tilbøjelighed til at runde sig af, svulme op. Hans Formue voksede som en Snebold der rulles i blød Sne, — hans Anseelse tiltog i tilsvarende Grad. Nye Huse myldrede frem paa Pladsen, — og

man kunde fristes til at tro, at Baadene ved Stranden ynglede, saa hurtig voksede deres Antal. Børnene trillede fra ham, røde og rundkindede. Hver Gang Fruen syede sig en ny Dragt, var den beregnet paa snarlig at lægges ud? Det var en Frugtbarhedens Livsalighed uden Lige og over alle rimelige Grænser.

Og dog var Manden aldrig tilfreds!

Derom havde han haft mange Samtaler med sin besynderlige Ven fra Hytten — der intet ejede, intet vilde, og dog altid var tilfreds. Forgæves havde han søgt at interessere ham for Handelen, i den skjulte Hensigt at trække ham med ind i den. Forgæves havde han tilbudt ham noget bedre lønnet — og finere — Arbejde end det Daglejerarbejde han gjorde, og som han for Skams Skyld ikke kunde betale ham mere for end sine øvrige Daglejere. Skúli var ikke til at rokke, — han var drengestædig. Han var dum, sagde Købmanden.

— Det passer mig nu engang bedst at slæbe Kul og tørre Fisk, og i det hele taget have noget at tage Haand i, plejede Skúli at svare paa alle hans Forestillinger — stille og stædigt smi-

lende. — Det andet er ikke noget for mig. Jeg faar Kvalme, saasnart jeg sætter mig foran et ubeskrevet Papir med Pen i Haanden. Og det er ikke saa underligt, — kender du mine Kragetæer? De vilde ikke pynte i din Hovedbog!

Hver Gang de havde talt om de Ting, forlod Pétur ham hovedrystende og lidt stødt.

— Fanden til Fyr! brummede han gnavent. —

Købmanden havde altsaa, som før sagt, ofte talt med ham om sin stadige indre Utilfredshed, der plagede og ærgrede ham, og som lod til at være uhjælpelig.

— Hvad skal jeg gøre? — Skal jeg gaa til en Læge?

Skúli havde saa ofte hørt disse samme Spørgsmaal, at han forlængst var holdt op med at svare derpaa, — han smilede blot.

Men saa fo'r Købmanden op.

— Ja, du kan sagtens smile, — du er et Bæst! Har ingenting — og er lykkelig! Vèd du, at det er næsten fornærmeligt? . . . . Og se saa paa mig! Kan du fatte det? Alt lykkes for mig, — alt! Og dog er det ligesom jeg stadig er sulten indvendig. Altid maa jeg finde paa noget nyt, — kan

ingen Ro faa! Og naar saa *det* er naaet, — ja, saa er jeg lige vidt! Jeg begriber det ikke. Hvad skal jeg gøre, for engang at føle mig tilfreds? Det maa du jo vide, som *er* tilfreds. Hvad skal jeg gøre?

— Intet, svarede Skúli, der stod og saa' paa ham og ikke kunde lade være med at more sig, — intet! For det kan ikke nytte. Dette er nu engang din Lod, — din Skæbne. Du skal runde dig af, indvendig og udvendig, — det er Sagen! Du er dømt til det. Intet er dig nok, — du maa altid have mere, mere .... Du er en Arbejdshest, et Trækdyr — og kan ikke undvære Skaglerne, selv om de nu og da generer lidt. Det er din Lykke og din Ulykke. Uden at vide det, er du en Slave — og det en inderst inde meget veltilfreds Slave. Det er din Skæbne, — beklag den ikke!

— Kom ikke her og tal til mig om Skæbne! Jeg er ikke overtroisk. Og du skal ikke gøre Nar af mig! Jeg spøger ikke, — det er mit Alvor! — — Arbejdshest! — Trækdyr! .... det er nydeligt! — nydeligt! Især i Betragtning af at jeg er din Ven og Arbejdsgiver! — Dovendyr! — det er hvad *du* er!

Skúli lo blot godmodigt, — det hørte med til Vennens Karakter, at han hurtig blev hidsig, og lige saa hurtig god igen.

— Der er ikke noget at gøre ved det, — du vilde mindst af alt være tilfreds uden din Utilfredshed.

— Jeg vilde ikke være tilfreds uden min Utilfredshed . . . . Har man hørt Mage til Vrøvl! Det er der jo ikke sund Mening skabt i. — — Naa, kom nu med ind og faa en Kop Kaffe.

Saaledes plejede gerne deres daglige Disputer at ende.

Og med denne staaende Slutningsreplik endte ogsaa en Samtale, der havde fundet Sted en Eftermiddag i det tidlige Foraar.

Den var bleven ført i et af Købmandens Pakhuse, hvor Skúli var i Færd med at rense og ordne en Bunke Sække.

— Jeg skulde jo være færdig med de her Sække, svarede han nølende.

— Sækkene løber sgu ikke fra dig til i Morgen, svarede Købmanden, gnavent-godmodigt. — Saa, kom nu.

Skúli lod Sækkene ligge og fulgte med ind.

Han plejede gerne at blive siddende Resten af Eftermiddagen — undertiden Aftenen med. En Gang imellem fik de fat i en Fjerdemand, og spillede Kort. Men som oftest sad de og talte om ligegyldige Ting og følte sig veltilpas. Ofte sad Skúli og søgte i Stilhed Kusinen, han i sin Ungdom havde givet sit Hjerte, i den velnærede Matrone Fru Björnsson efterhaanden havde udviklet sig til. Kusinen var ikke let at finde, — der var ikke stort tilbage af det muntre fugleflagrende Pigebarn, der saa skæbnesvangert havde bedaaret hans Drengehjerte. Der var Øjnene .... ja, og det smukke Træk ved Munden. Læbernes Kalk syntes stadig at gemme den Vin, han saa længe havde tørstet efter, men aldrig smagt .... Og ellers — — ja, saa var der vist egentlig ikke mere .... saadan i det Ydre.... Men saa underligt det end var: hun ejede dog stadig hans Hjerte. Det var med en besynderlig Følelse — et Savn, der paa én Gang var sødt og sviende — at han fastslog det. Det egentlig ufattelige i Sagen bekymrede ham ikke, — der var saa meget i Livet, der var og blev ubegribeligt. Han slog sig til Ro med en mystisk Fornemmelse af,

at sit Hjerte kunde man kun én Gang skænke bort — enten det saa blev modtaget eller ikke....

Undertiden, som de sad der og snakkede, faldt Talen paa ham selv. Hans Venner vilde stadig ikke opgive Haabet om, at det en Gang skulde lykkes dem at faa ham til at føre et mere »menneskeværdigt« Liv. Aar efter Aar søgte de forgæves at faa ham til at opgive sit Eneboerliv, og flytte fra Hytten ind til et af deres Huse i Handelsstedet.

— Vi har da Værelser nok, skulde jeg mene, sagde Fruen denne Aften. — Du kunde faa et helt Hus! Du vilde gøre Pétur lykkelig, hvis du gav ham Anledning til at bygge et nyt!

Købmanden gryntede samtykkende og sendte Vennen et forhaabningsfuldt Sideblik, en Gang lod han sig dog vel overtale.

Skúli slog som sædvanlig Sagen hen.

Men Fruen gik ivrig og med mange Ord videre.

— Du vil da ikke leve hele dit Liv i det Hul af en Hytte, sluttede hun lidt ophidset. — Er der da slet ikke noget du har Lyst til, Menneske? — slet ikke noget du *vil?*

Skúli blev stille og tav en Stund.

— I det Øjeblik, jeg vidste hvad jeg vilde, svarede han endelig, — holdt jeg vist op med at ville det .... Saadan føler jeg det.

Købmanden og hans Kone vekslede et kort hurtigt Øjekast.

Der blev en Pavse. Saa rømmede Købmanden sig og sagde med brøsig Hjertelighed:

— Du lever udenfor Virkeligheden, min Ven, det er Sagen.

Skúli rystede paa Hovedet — men han vidste godt, at hans Ven havde ret. Det som han og Folk i Almindelighed kaldte Virkelighed — det turde han ligesom ikke røre ved. Der laa i hans Sind en Angst for, at hvis han gjorde det, vilde noget, som han kaldte Livet, men som han ikke nærmere kunde betegne eller gøre sig rede for, smuldre bort imellem hans Fingre. Overfor Livet havde han en Følelse som overfor en Helligdom, han egentlig ikke turde driste sig til at berøre. Men alt dette var jo Ting, som der ikke kunde tales om.

— Du har maaske ret, svarede han tankefuldt — blot for at sige noget.

— Ja, vist har jeg ret! Der er ikke noget at stille op med dig. Du lever udenfor Tid og Virkelighed. Men vi kan vel være lige gode Venner for det.

— Nej, ikke udenfor Tiden, svarede han stille. — For mig er Tiden netop den eneste virkelige Virkelighed, — Tiden og Drømmen .... denne besynderlige Drøm, som vi kalder Livet. For Livet *er* jo som en Drøm, — *egentlig* er det jo lige saa vanvittigt og vilkaarligt som et Menneskes Drømme. Men det er jo ganske vist en Drøm som vi drømmer forskelligt. — I skulde bare vide .... En Foraarsaften som i Aften for Eksempel .... I Dag har jeg set de første Blomster, — smaa spæde Ranunkler, smaa vaagnende Liv med haabefulde Øjne .... Naa ja. Nu er Foraaret paa Vej.

Han tav og faldt i Tanker.

Og der blev stille i Stuen. — — —

Skúli gik langsomt hjemover i den blide Foraarsaften, hvis Mørke lagde sig saa mildt og dulmende omkring ham.

Han var saa glad. Han følte, at hans Hjerte endnu kunde modtage Foraaret som den Gang han var Dreng. Aa ja, han var jo vist for Re-

sten Dreng endnu, — blev aldrig rigtig voksen. Hvis da det, at være voksen, var at lukke sit Sind og hærde sit Hjerte mod Livet og Naturen omkring én.

Det var som om dette Foraar, han nu gik i Møde, havde særlig Bud til ham, — det var egentlig som om det kom bare for hans Skyld. Og hans Hjerte fyldtes med Lovsang. Det var dejligt at leve.

Det begyndte saa smaat at regne. Store Draaber stænkede ham kølende i Ansigtet. Han tog Hatten af og gik videre.

Stien, han fulgte, strakte sig saa fortroligt under hans Fødder. Han gik dér fyldt af denne ejendommelige, dybt hjemlige Følelse, som ellers kun fornemmes af Børn paa fortrolige Steder.

Rundt omkring ham var der Fred. Fjorden, Stranden, Bjergene — alt aandede Fred.

— Hvor Naturen dog kan være blid, tænkte han bevæget. — Saa blid som en Moder, saa fortrolig som en Elskerinde. Her gaar jeg med Natten ved min Side.

Han smilede lykkeligt.

— Kære, kære Nat, mumlede han halvhøjt, — kære, kære Foraarsnat . . . .

Han inddrak Luften med dybe Drag.

— Det eneste, et Menneske ikke kan taale, fortsatte han i sine Tanker, — er at være alene .... Men et Menneske er jo aldrig alene .... Ak jo, mellem Mennesker kan et Menneske nok blive alene — ja, dø af Ensomhed. Men med Naturen er det anderledes, — dér er man aldrig alene, — aldrig. For alle disse Ting, som Mennesket i sin Uforstand kalder døde, lever jo dog deres rige Liv, skænker ødselt og ubekymret af deres Rigdomme — som det er Livets Mening — uden at blive fattigere, og prisgiver deres Fortrolighed for hvem der vil. Mens Menneskene taabeligt lukker deres Hjerter — for hinanden og for Naturen.

Og som han gik der, saa glad i sit Hjerte, klang Sølvstrengen, mildt, i Takt med Naturen omkring ham:

Broder Mørke og Søster Regn,
jeg skulde hilse fra Dag og Sol,
jeg skulde hilse og sige,
at I maatte passe paa Blomsterne,
for de er saa unge og svage,
de blev nemlig født i Morges ....

# Drengen og Magterne

Det sker, at Isen kommer om Foraaret, — Havisen, Polarisen. Nordfra kommer den, drivende for Storm og Strøm, — et helt Øland af større og mindre Isbjerge, førende med sig Sne og Kulde — og en isnende Dødens Taage. Den fylder Fjordene, og lægger sin livsfjendske ubrydelige Mur omkring store Strækninger af Kysten. Undertiden bliver den kun liggende i faa Dage, — men den kan ogsaa blive liggende i Maaneder — ja, til midt ind i Sommeren.

Naar Isen kommer dør Blomsterne, Vaarens grønne Farve falmer — og Vinterens kolde Blomsterflor gror igen frem paa Ruderne. Farfuglene, Landets muntre, trofaste Sommergæster, der saa smaat var begyndt at se sig om efter Redeplads, opdager pludselig at de i Utide er vendt tilbage fra Syden og Solen, — de kan ikke forstaa det, alle Tegn passede jo, nu skulde

det blive Sommer — og de hopper bedrøvede omkring i store Flokke. De kan ikke beslutte sig til at vende tilbage, de magres af, og kan stadig ingenting forstaa, — deres Sange bliver faa og ynkelige, og store Skarer af dem dør Hungersdøden.

Landet sørger, og Menneskene bliver tunge i Gangen og triste i Øjnene. Kulden fra Havisen finder saa let Vej ind til Sindet, — Glæden fryser og falmer .... Skal nu ogsaa den korte Sommer berøves dem? — —

Isen havde allerede ligget i flere Uger, da Skúli en Nat vaagnede i sin Hytte, og ikke kunde falde i Søvn igen. En Stund laa han og krøb sammen i det fattige vægfaste Sengested, der var slaaet sammen af simple Brædder, — han kunde ikke rigtig holde Varmen, under det lasede Vattæppe, skønt han havde taget baade sin lappede Overfrakke og sin Voksdugtrøje tilhjælp. Desuden havde han ingen Ro paa sig til at blive liggende, — plagedes af en besynderlig Fornemmelse af, at der var noget, der maatte gøres, — noget, der ventede ham ....

Og pludselig smed han Vattæppet og det øvrige

til Side, sprang ud af Sengen, tændte et Tællelys, der stod i en Træstage paa Bordet, og gav sig til hurtig at klæde sig paa.

Imens arbejdede hans Tanker sig frem imod et Maal, der endnu ikke stod ham klart. — Han havde i de sidste Dage haft saadan en underlig Lyst til at gaa over Fjorden — paa Isen .... Gang paa Gang havde han sagt til sig selv, at det jo var en Dumhed, — hvad skulde han det for? Det var desuden slet ikke ufarligt, — der kunde være Revner i Isen, — ja, der var sikkert Revner i Isen. Havet frøs jo ikke til imellem Isbjergene, og det var ikke alle Vegne de laa tæt indtil hinanden, — langtfra.

Men netop det lidt farlige ved Foretagendet fristede ham og pirrede hans Lyst paa besynderlig Vis. Naar han tænkte over det, kunde han faa en kildrende, rislende Fornemmelse, — en Anelse om Livsfarens sære egenartede Lyst. Flere Gange havde han været lige ved at give efter. Men saa naar det kom til Stykket var han hver Gang bleven ærgerlig paa sig selv. — Drengestreger! — Dumme Drengestreger! — Og han havde slaaet det hen som den Barnagtighed det jo unægtelig var.

Men han var vel for meget Dreng endnu . . . . I al Fald: mens han stod dér, lidt febrilsk ophidset, og klædte sig paa i det rødlige flakkende Skær fra Tællepraasen, var pludselig Spørgsmaalet om, hvorvidt han skulde prøve det eller ikke, ophørt at være noget Spørgsmaal længer. Ved en Proces, han ikke var klar over, og som han nu ikke mere gjorde sig nogen Ulejlighed med at efterforske, var det, som før havde været Spørgsmaal, modnet til Beslutning. Der var ikke noget at overlægge mere, ikke mindste Tvivl, — paa en mystisk Maade var det pludselig bleven ham en Nødvendighed at gaa over Fjorden paa Isen. Og det skulde være nu — netop nu! — Det var ikke mere til at komme udenom.

Han tændte sit Petroleumsapparat, satte en Kedel Vand over, og da han var færdig med at klæde sig paa, lavede han hurtig, og stadig en Smule febrilsk, Kaffe. Han drak Kaffen af en blomstret Spølkum, — hældte den i sig, skoldende varm, og spiste Beskøjter til. Mens han drak, holdt han med begge Hænder om Spølkummen, for ogsaa derved at hente sig lidt Varme i Kroppen.

Da han havde faaet Kaffen sat tillivs og begyndte at føle sig varm, blev han lidt roligere. Han tog sin lappede Frakke paa, knappede den omhyggelig helt op i Halsen, trak Huen ned over Ørene, forsynede sig med et Par grove Bælgvanter — og blev saa staaende lidt og saa' sig omkring i Hytten, inden han slukkede Lyset.

Rent instinktmæssig blev han staaende. Uden at tænke noget ved det, saa' han sig opmærksomt omkring i det lave snævre Rum, der udgjorde hele Hytten. Tankefuld, omend uden bevidste Tanker, lod han sit Blik glide fra den ene kendte Ting til den anden. For ham var der en egen dyb Hygge over dette fattige Rum, hvis eneste »Luksus« var en Række slidte Bøger, der stod paa en Hylde, han selv havde slaaet op paa Væggen over Sengen. Hver Knast i det umalede Panel kendte han og holdt af — fordi den nu engang hørte til. Det umalede Træbord, og Stolen — Hyttens eneste —, havde han lavet med sine egne Hænder, og de var ham kære og kendte som Venner, han havde levet en stor Del af sit Liv sammen med. Selv det lyseblaa-emaljerede Petroleumsapparat, med dets uund-

gaaelige Stank, holdt han af, — fandt endog, at der var noget hjemligt ved Stanken. Han lo, da det faldt ham ind. — Saa dybt er jeg sunket! — Skønt — — det er vel Vanens Magt. Og hvem ligger ikke under for den! — — Han slukkede Lyset og forlod tøvende Hytten, — lukkede Døren med omhyggelig Varsomhed.

Han kendte godt denne Modvilje mod at gaa hjemmefra, der undertiden kom over ham — og altid lige i sidste Øjeblik, naar han stod færdig til at gaa. Det var som blev han pludselig grebet af en anelsesfuld Angst, et vist bange Vemod, hvis Grund det havde vist sig ugørligt at udforske. — Var det mon kun Indbildning, at denne Fornemmelse var stærkere i Nat end ellers? .... Eller var det fordi det var Nat og Taage? ....

Stadig i denne besynderlige Tilstand af tanketom Tankefuldhed, hvorudaf kun enkelte løsrevne Betragtninger brød som Glimt, gik han ad den rimdækkede Sti ned til Stranden.

Først da han var naaet et Stykke ud paa Isen, og gik der, nu og da synkende i dens hist og her lidt grødede Masse, kom han ligesom til sig selv — og var lige ved at vende om, — eller

rettere: bildte sig ind, at han var lige ved det. – Det var dog *for* dumt, dette her! Hvad vilde Folk sige, hvis de fik det at vide! – Ikke engang overfor sig selv kunde han føre forsvarlige Grunde!

Men han vendte alligevel ikke om. – Hvad skal jeg med forsvarlige Grunde? – Forsvarlige Grunde! – har man hørt saa galt! Og hvad vedkom det egentlig Folk? Havde han maaske ikke Lov til at gaa over Fjorden, naar han nu engang havde Lyst til det? Det manglede bare! – Gad vidst, hvem jeg skulde spørge om Lov! ....

En tæt Taage formørkede den lyse Nat. Han havde ikke engang kunnet skimte Husene i Handelsstedet lige ved Siden af, da han gik ned til Fjorden. Han kunde kun se faa Favne omkring sig. Og den Luft, han indaandede, var raa og isnende.

Vilde han mon ikke gaa vild? – Nej, selvfølgelig holdt han Retningen! Selv i den tætteste Snetykning plejede han at kunne stole paa sit Instinkt i den Henseende. – Sikker som en Hund! – hundsikker! lo han lidt trist.

En underlig Tynge lagde sig over hans Sind.

Det faldt ham ind, at det muligvis var en Forudfølelse af noget, der ventede ham. Men han slog det ligegyldigt hen. — Selvfølgelig gaves der ikke Forudfølelser! Og hvis der gjorde, — hvad saa! .... Nej, Sagen var simpelthen, at han var i et lidt tungt Humør. Og det var han saa uvant til .... Havde aldrig været bedrøvet paa *den* Maade før.

— Er nu min Tilfredshed forbi, — ligesom min Ven Købmandens? tænkte han og smilede sørgmodigt. — Hvem har taget min Fred? Hvorfor er jeg saa underlig bevæget? Hvad er der sket med mig?

Lidt klodset, uden Kraft i Kroppen, sprang han over de smaa Revner, der mødte ham. Enkelte aabne Vaager eller bredere Revner gik han udenom. Han havde en bestemt Følelse af, ja var ganske sikker paa, at han endnu holdt Retningen.

Og han blev ved at tænke sine sørgmodige Tanker.

— Jeg forstaar det ikke .... Hvad er det, som fejler mig? Jeg følte mig dog saa sikker, — har altid følt mig saa sikker. Men især i den sidste

Tid. Kan der da pludselig — — ske noget? — Jeg troede, min Fred skulde vare ved — saalænge jeg levede. Har jeg da taget fejl? — taget fejl i al Ting? Har det hele da kun været Hjernespind? — og jeg selv kun en i Vildfarelse hildet Drømmer? *Er* da ikke Drømmen det eneste? — i det mindste for mig? ..... Jeg savnede dog ikke noget, — og hvad skulde jeg savne? Min Længsel var falden til Hvile, — *den* Længsel, der i Ungdommen uroede mig. — Og dog .... *Er* det mon et Savn? — det dérinde? — dette som nager — nej, ikke nager, — men koger — bobler? .... Og hvorfor klinger ikke Sølvstrengen? ....

Han blev pludselig staaende, — og han mærkede sit Hjertes tunge Slag.

— Jeg tror det er Havet, jeg savner, mumlede han halvhøjt. — Jeg tror, jeg har savnet Havet ....

Og uden nogen Overvejelse, blot følgende en Drift, et Instinkt, en Nødvendighed, drejede han pludselig af til venstre — og gik mod Havet.

— Jeg vil se Havet! klang det pludselig inde i ham. — Jeg vil se og høre Havet!

Tyngen i hans Sind, hans uvante bitre Sørgmodighed, var med én Gang som blæst bort.

Hans Gang blev hurtigere og lettere. Selv Vaager af et Par Alens Bredde, som han før var gaaet træt udenom, sprang han nu let over, barnlig glad ved Anstrengelsen.

— Jeg vil se Havet! — jeg vil hilse paa Havet! ....

Han gled, han snublede, han faldt endog nu og da, — men hver Gang var han hurtig paa Benene igen, og mærkede ikke det mindste til nogen Træthed.

— Et Barn, det er det jeg er! tænkte han muntert. — Og det har jeg altid været! — Er det maaske ikke dumt, det jeg har for! — aa, saa dejlig dumt! Folk vilde vel tro jeg var gal! Ingen vilde forstaa det, — ingen! Kun jeg forstaar det, — kun jeg alene! — Livsfare, vilde de sige. — Livsfare — pyt! — Man skal ikke friste Døden, vilde de sige. — Som om Døden lod sig friste! — som om man kunde *friste Døden!* — Nej, Døden lader sig visselig ikke friste. Det er en sikker Herre! Synderlig travlt har han sjelden. Hvad gør det ham, om man løber Linen ud? — han vèd, at man kommer *dog* ikke uden om ham! — Værsgo' spræl! siger han. Og vi spræller!

— For Resten — jeg hilser ham — jeg bøjer mig for ham. — Herre Død! siger jeg, — her er jeg! Vil De mig noget? .... Saadan siger jeg. — Naar det passer Dem, siger jeg, — saa er jeg rede. Jeg erkender Dem som min tilfældige Herre, — men jeg føler mig aldeles ikke som Deres Træl. Tag mig, naar De vil. Saa er vi kvit! Jeg har ikke noget at vente efter, — jeg vil saavist ikke tigge og plage Dem. Ikke fordi jeg tror jeg er overflødig. Intet er overflødigt, — saalidt som noget er uundværligt. Det er min Filosofi! — Overflødigt! — Uundværligt! — tomme Ord! .... Dumme Menneskers dumme Begreber! — Nej! Herre Død! *vi* forstaar det bedre! — *vi* forstaar hinanden! Lad mig trykke din knoklede Haand, Kammerat! — — — Hvad er nu det for Snak, afbrød han pludselig sig selv. — Altid skal jeg fantasere!

Men han blev slet ikke ærgerlig paa sig selv. Han var saa godt tilpas, — saa inderlig godt tilpas. Han skulde se Havet ....

Han hørte allerede dets dumpe Brummen i det fjerne. — Der var vist lidt Brænding derude, — dér yderst ude. — Hør, hvor det brummer! Hør,

hvor tilfreds Kæmpekatten spinder! Jo, min Ven! — jeg kender dine Kløer! Du har haft dem ude efter mig adskillige Gange. Men hidtil har jeg dog undgaaet dem, — vi har blot leget, blot moret os lidt med hinanden. Og skulde det engang lykkes dig at slaa Klo i mig, saa — — — »kan vi vel være lige gode Venner for det!« — som han siger, min Ven Købmanden.

— Det er netop Sagen! — ser du. Der er ingen Grund til at blive Uvenner. Tror du maaske jeg er Uvenner med Fiskene, som jeg fanger og spiser? — eller de med mig? Paa ingen Maade! Eller tror du, at Mennesker, som slaas og slaar hinanden ned, er Uvenner? — Ja, ganske vist, — de bilder sig det ind! — eller lader andre bilde sig det ind! De har ikke bedre Forstand! — Saa, nu vrøvler jeg vist igen. — —

Taagen begyndte at lette.

Skúli blev staaende og saa' sig omkring. Dérude, ikke langt borte, saa' han Brændingens hvide Kam. — Han vendte sig om og saa' indover mod Land. — Hvidrimet laa Bunden af Dalen og det nederste af Bjergene — bag Isens graa ujævne Flade. Dagen var altsaa allerede kommen. Hvor

Lyset dog var koldt og dødt til Morgen! Og hvor underlig trøstesløs Snetaagen var! Og saa hang den saa lavt, som vilde den kun give ham dette Skimt, — syntes rede til hvert Øjeblik at sænke sig nedover Jorden og Isen igen.

Han gik videre. Han havde lagt Mærke til, at han allerede var udenfor de yderste Næs paa begge Sider af Fjorden. — Hvis nu Isen kommer i Drift, tænkte han, — saa er jeg fortabt. — Men han blev alligevel ved at gaa. Han *vilde* ud til Havet, — helt ud hvor Brændingen brusede.

En behagelig Gysen gennemrislede ham ved Tanken om, at der her, lige under hans Fødder, var hundrede Favne Vand — eller mer! Det var ham egentlig lidt af en Overraskelse, at han ikke følte sig den mindste Smule angst. — Det faldt ham slet ikke ind, at nu var det vist bedst at vende om. Han havde én Gang for alle sat sig i Hovedet, at han vilde hilse paa Havet, og blev ved at gaa videre, rolig, som befandt han sig paa Landjorden.

Herude gyngede Isen let og jævnt. Det gav en behagelig Følelse, som befandt han sig paa et Skibsdæk.

Inden han naaede helt derud hvor Brændingen brød, standsedes han imidlertid af Vand. Isens yderste Kant bestod af løse og ikke særlig store Stykker, som Brændingen holdt i uafbrudt Bevægelse, og som ingen farbar Vej førte ud til.

Da han ikke kunde komme længere, blev han staaende og saa' ud over Havets mørke Flade. Graa og kold strakte den sig under Taagens lavthængende Lag, mod en gulrandet staallysende Horisont. — Hvor det var trøstesløst at se paa! Hvad var han dog gaaet herud for? Hvad havde vel Havet at sige ham?

En Anelse af hans utilfredse Stemning fra før sneg sig igen indover hans ophidsede Sind. — Hvad er der dog med mig? tænkte han. — Har ikke engang Havet noget at sige mig? *Er* min Fred da forbi? ....

Han saa' indover mod Land igen, og blev va'r en Lysning, der syntes at vokse og brede sig, mellem Taagebanken og Bjergene paa Fjordens Østside. — Der var ingen Tvivl! Taagen lettede!

Vendte mon nu Foraaret tilbage? ....

Hans Hjerte begyndte pludselig at banke, —

tungt slog det, — langsomt fyldtes det af en underlig anelsessvanger Glæde, som det vilde have været ham umuligt at gøre sig nærmere Rede for.

Han saa' udover Havet, der nu begyndte at faa Liv og Farve. Taagen steg, — Taagen splittedes, — en Straale Sollys spillede pludselig paa Bølgerne.

Aa, denne Lysstribe der langt ude! — Det var, som havde den noget at fortælle ham, — som var den rettet særlig til ham!

Og se, nu fik Havet sin kendte grønlige Tone ..... Aa, denne grønlige Tone, der paa lønlig Vis ligesom røber dets blide selvfølgelige Grusomhed! — Og saa dette jubeldybe Blaa, der jo kun er et Bedrag. Men hvilket skønt Bedrag! Og dog .... hvad er Bedrag? — og hvad ikke? Aa, disse tomme Ord! Alting er jo relativt, — alting, alting! Det gælder kun om at aabne sit Hjerte .... holde sit Sind vaagent og levende — vaagent og levende i Fryd og Smerte, — fylde sig med Livet, det herlige, som det *er* .... Og ydmyg lade dets uransagelige Vilje ske ....

Han satte sig ned, svøbte Frakken tættere om

sig, og blev siddende længe og saa' udover Havet. Og han aabnede sit Hjerte for dets tungt alvorlige og i al sin Trøstesløshed saa livsalige Sang. — — — — Han huskede pludselig Elven derhjemme. Aa, Elven — Elven .... Hvor den havde svalet hans Sind, naar den flød blank og rolig. Saadan vilde han mindes den — saadan vilde han eje den. Hvor var han dog rig — rig i al sin Armod. Og hvor havde han altid været dybt og tungt lykkelig .... Han mindedes sig selv som Barn derhjemme — — og smilede. Og han mindedes Aarene, som fulgte. Ved Erindringen om Morens Død snøredes hans Hjerte sammen, og Taarerne, som han havde troet for altid var borte fra hans Øjne, brød frem. — Hvor tydelig dog alting stod for ham idag! Og hvor nær det gik ham til Hjerte — som aldrig før, næsten som levede han det om igen. Hvad var der sket med ham? .... Han glemte sit Spørgsmaal i samme Øjeblik det var født, — glemte det for Minderne, der fra en lønlig Kilde vældede frem i hans Sind. En for en traadte hans Erindringer tydelig frem for hans indre Syn, — gled gennem hans Sind, fyldende det langsomt med stor Ro.

Og de talte til ham, Minderne, i et mildt Sprog, der lød som en kær og fortrolig Stemme.

Uden klar Bevidsthed derom, saa' han — mens han sad der og tænkte, eller rettere ikke tænkte, men blot mindedes — Taagen løftes, Havet lysne, Himlen blive blaa og dyb .... Og med et ubeskriveligt Velbehag følte han, uden at tænke noget derved, Isens tiltagende Gyngen. — —

Pludselig fo'r han sammen. — Hvad var det? — havde det ikke givet et Stød i Isen? — Han sprang op, — følte, hvor stiv han var bleven i Lemmerne af at sidde, — og saa' sig omkring ....

Et helt Minut blev han staaende og blot saa' og saa', uden at opfatte hvad han saa' .... Saa endelig gik det op for ham, at det Isbjerg han stod paa havde skilt sig ud fra Isen — — der var Vand til alle Sider — — en bred blaa Stribe — — —. Isen var kommen i Drift ....

Længe, længe stod han endnu uden at røre sig .... vidste, hvad der var sket — men fattede det ligesom ikke.

— Man skal ikke friste Døden, fo'r det igennem hans Sind, ledsaget af Lattertrækninger i Maven — saa blev ogsaa den Tanke borte i Hvirvelen.

Han saa' indover mod Land. En blid, varm Brise kom strygende mod ham. Kysten laa solbadet og smilede mod Foraarets Genkomst. — Aa, det var jo sandt — nu kom Foraaret igen .... Saadan, netop saadan, og vist omtrent herfra, havde han set den før, Kysten — én Gang før .... Det var den Gang, han kom sejlende hjem igen fra Udlandet .... Det var den Gang .... Ogsaa da havde det været saadan en blid og solfyldt Dag — en rigtig Foraarsdag. — Hvor det var skønt at se! Se, hvor Dalen ligger dér hjemlig og indbydende, — forjættende, netop forjættende. Og se Bjergene, som bader deres vejrslagne Sider og sneglitrende Toppe i Solen! Selv de stejle Klipper mod Havet — se, hvor brunt de smiler! I hver Landskabets Linje er der noget uendelig kærligt — trods Formernes Barskhed .... En Kærlighed over al Forstand, — Livets paa én Gang barske og blide Kærlighed .... Var det mon fordi Landet var hans — fordi han var født og havde levet dér — at det føltes saadan? Maaske — men det var jo ligemeget .... Hvor var det morsomt at se herfra, — alle Forhold var forrykkede, — den kendte Egn anstillede sig fremmed

— men ham skulde den ikke skuffe! Han kendte den! ....

Han stod dér, mens Isen drev for skjulte Strømme og en tiltagende Fralandsvind, og glemte sig selv over Synet af Landet derinde .... Se dog! — se Sollyset, hvor det spiller i den lille Fos i Fjeldet lige oven for den Gaard, hvor jeg boede som Barn! Og se Elven — langt tilfjelds kan man følge dens blanke Strøm .... Jo, nu er Vaaren der igen! Nu kan Blomsterne trygt kigge frem paany. Frosten vil ikke blinde deres Øjne. For nu rejser Isen! — Nu kan Fuglene bygge Reder. Hvor travlt de dog vil faa! Aa, de Stakler! — adskillige er vel frosset ihjel. Men mellem de tilbageblevne bliver der nok stor Glæde .... Og ligesaa blandt Lammene og Hestene — og Køerne, der endelig kan slippes ud. Hvilket Liv der vil blive!

Men jeg .... jeg faar det jo ikke at se .... Naa, jeg har jo set det saa ofte. Og én Gang *skal* dog være den sidste. Maaske det netop er *derfor*, det føles saa dejligt, — maaske er *det* Hemmeligheden. Er det ikke underligt! ....

Der blev saa stille inden i ham.

— Du maa tage Afsked, klang det saa pludselig dybt indefra. — Du driver bort — forbi .... Du maa tage Afsked ....

Og videre klang det:

— Fjord og Fjeld, Elv og Dal, Sten og Mos, Straa og Kvist, — alle I, mine Venner — mine Brødre og kære Venner .... Farvel. — Og Dyr og Fugle — — og Mennesker .... alle I, som jeg har kendt og ikke kendt .... Farvel.

Han tog Huen af Hovedet og kastede den bort.

— Barhovedet vil jeg dø!

Men ved sit eget Udraab fo'r han sammen og Synet døde bort fra hans Øjne.

— Dø, sagde jeg .... dø .... Skal jeg da dø? — — Javist, — javist .... det har jeg jo vidst hele Tiden, — — det er jo ogsaa derfor, jeg tager Afsked ....

Pludselig udmattet satte han sig ned og støttede Hovedet i Hænderne. — Kommer Angsten nu? spurgte han sagtmodig sig selv. — Er jeg da bange for Døden? ....

Isen drev. — — Og Skúli blev siddende paa sit Isbjerg, ene med Himmel og Hav. Landet blaanede bort .... sank i Sø. Det gav et Sug i hans Indre, — et Sug, og ikke mer ....

Nej, han var ikke angst. Han var rolig, — aa, saa rolig .... Glæden steg i ham, — en underlig dødberuset Glæde.

— Havet blaat og Himlen blaa! jublede det i hans Indre. — Se alle disse Farver i Isen! Grønne og lilla og gyldne — og blaa, dybt blaa, — tusinde Afskygninger! Og se dette rige, rødlige Skær — der trods Farvens Varme virker saa underlig koldt. — Hvilken Tryllemester du dog er, o Sol! — du gyldent glødende Klode! Og hvor du ødsler med din Varme og din Pragt! Er Aarhundrederne for dig kun Minutter? — gælder det for dig at nyde den korte Ungdoms Glød? — Intet véd man! — Jeg véd kun, at du varmer, — varmer ogsaa mig, — varmer mig helt ind i Sjælen. — Det er ikke saa slemt, hvisker du trøstende, — det er ikke saa slemt .... Nej, vist ikke, — jeg véd det, Sol, — jeg véd det .... Men Tak, fordi du trøster mig og skinner paa mig — — endnu ....

Isen drev — og Dagens Timer gled forbi ....

I et paa én Gang smerteligt skinnende og frydefuldt berusende Solhav sad Manden, der var vedbleven at være Dreng, og tog Afsked med

alle Ting .... alle indre og ydre Ting, alt det onde og gode, — sine Smerter og sine Glæder, — alt det, som udgør Livet.

Og Sølvstrengen klang ....

Med én Gang rejste han sig og stod rank .... rank, og med sit blottede Hoved rejst — ene med Himmel, Hav og Is.

Og han sagde — og hans Stemme klang stolt og frit:

— Og nu vil jeg kvæde et Kvad om Døden:

Her staar jeg ene paa Isen,
ene med Livet og Døden,
vi er Treenigheden
— Jordens Treenighed.

Livet om mig og i mig,
Døden om mig og i mig,
jeg selv — et Glimt, en Gaade —
nu bliver vi ét, som før.

Dette var altsaa Drømmen ....
Hvor mit Hjerte er stille.
Fatter du nu, min Længsel?
Fuldbyrdelsen var det, du vilde.

Hav! du som æder Elve,
kender du mig? — Jeg er Drengen,
som Elven skænkede Livet.
Som Barn jeg sendte dig Blomster.

Livsbaalets Gnistregn flyver....
falder som falmet Aske.
Al Forvandling gør ondt — — —
dog Tak! alle mægtige Magter.

For jeg har set Strømmen strømme
forunderligt gennem Rummet —
fra Evighedens Bjerge,
mod Evighedens Hav.

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL
G·B
N·F
NORDISK FORLAG

LANGKJÆRS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN